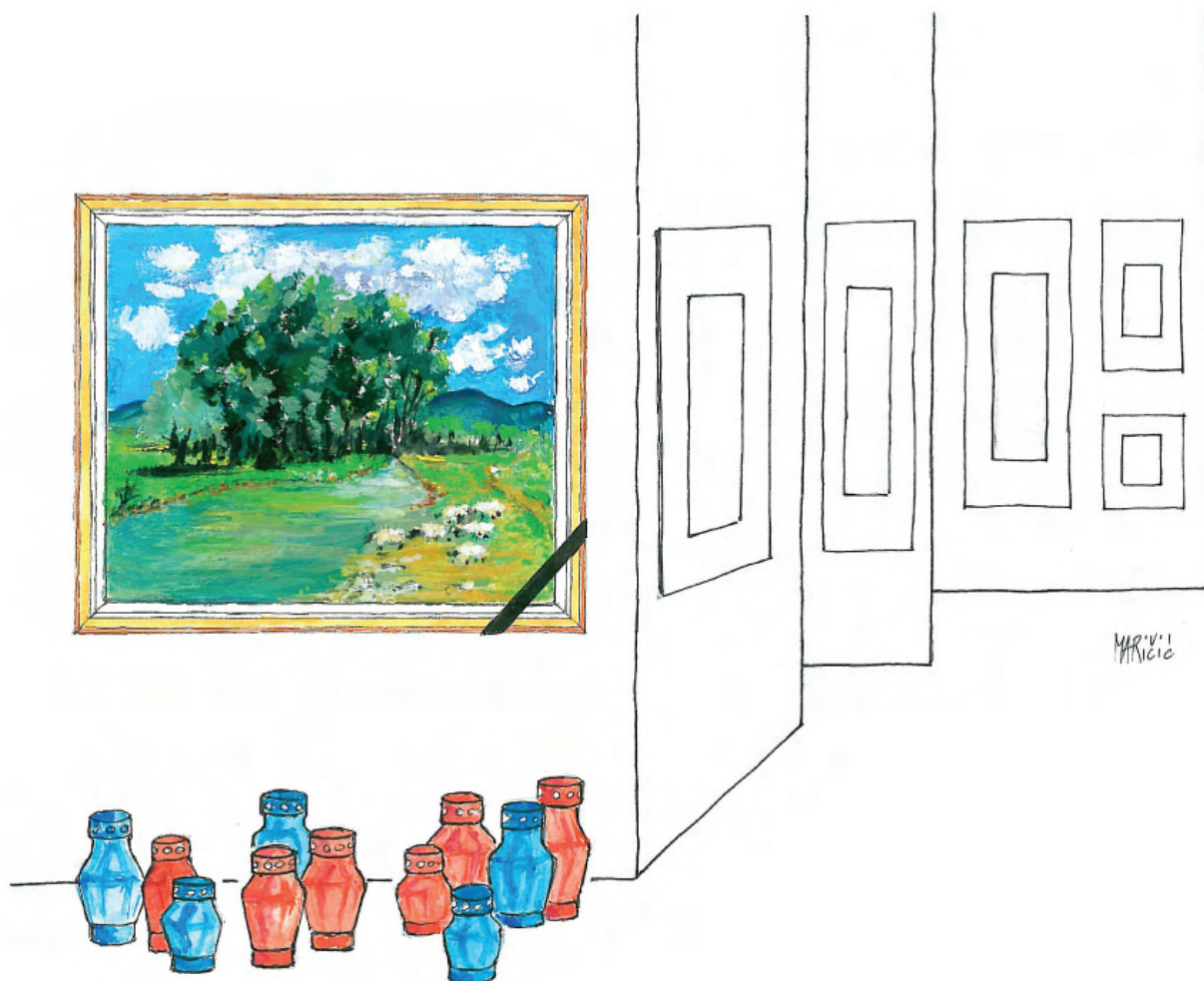

TEME BROJA:

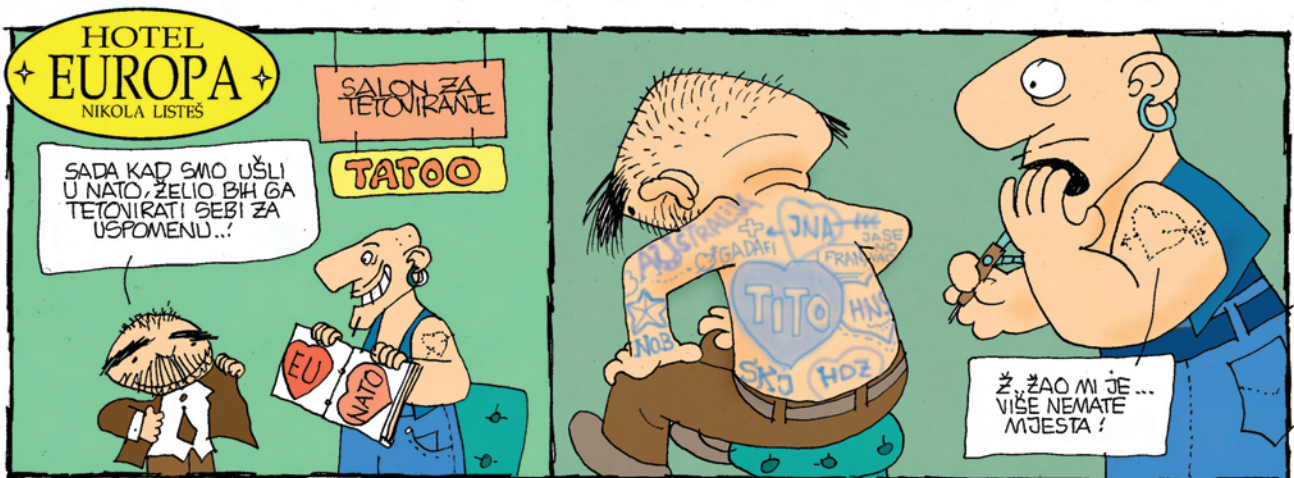
**15. Međunarodna izložba
karikature ZAGREB 2010**

Izložbe i knjige članova HDK

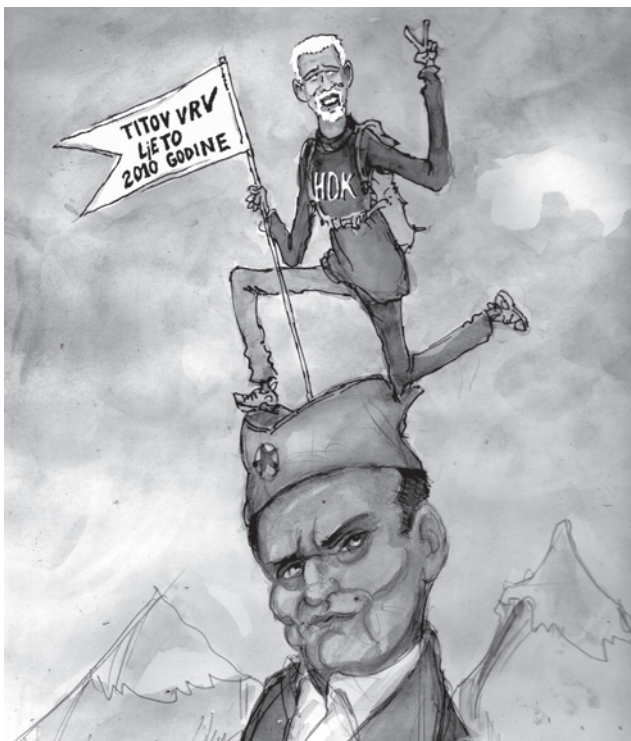
ZAGREB AUTO 2010: 1. nagrada, Mojmir Mihatov

Nikola Listeš, karikatura s izložbe „Hotel Europa“

SADRŽAJ

- 4 15. Međunarodna izložba ZAGREB 2010
- 5 OSKARIKA 2009.
- 6 Frano Dulibić: Knjiga o karikaturi
- 7 SITNICE...
- 8 Bednjanec: RETROSPEKTIVA
- 9 IZLOŽBE karikatura...
- 11 Ivan Haramija: Knjiga o karikaturi
- 12 IZLOŽBE: Štambuk i Puntarić
- 14 Roko Idžojić: SVETI ROKO
- 16 SA SVIH STRANA...
- 17 IZLOŽBE karikatura...
- 20 SA SVIH STRANA...
- 21 IZLOŽBE karikatura...
- 25 ODJECI S FESTIVALA
- 26 TABLICA FESTIVALA

Miroslav Georgijevski:
Tajnik HDK na Titovom vrhu

Sredinom ljeta tajnik HDK Zdenko Puhin posjetio je Makedoniju. Turističko-planinarsko putovanje ne bi bilo kompletno da nije došlo do susreta s jedinim članom Hrvatskog društva karikaturista iz Makedonije Miroslavom Georgijevskim. Kratak susret i naravno razgovor o karikaturi. Miro je crtežom ovjekovječio planinarske vještine tajnika HDK.

IMPRESSUM

Izdavač:

Hrvatsko društvo
karikaturista
Savska 100
10000 Zagreb

Telefon:

(01) 4923 673
(samo četvrtkom
od 19 do 21 sat)

E-mail:

hrvdrukar@gmail.com

Žiro-račun:

2360000-1101453975
kod Zagrebačke banke

Glavni urednik:

Zdenko Puhin

Grafički urednik:

Predrag Raičević

Uredništvo:

Janko Bučar
Milan Lekić
Zdenko Puhin
Davor Trgovčević
Nikola Plečko
Nataša Rašović
Ivan Šarić

Dizajn i prijelom:

MEDIAVEKTOR
Studio za
grafičko oblikovanje

15. Međunarodna izložba ZAGREB 2010

Srodnike – muzeje i galerije - uvrštava se u važne adrese. Bilo da su one globalne, nacionalne, privatne, oficijelne, sa strane, "in" ili "out", itd.

Galerije i muzeji kao da su vječni i postojani, čeka se samo da budu sve noviji i zanimljiviji. Odatle i dosta ustaljene predodžbe i slike o njima: o mjestima, zgradama, inventaru, posjetiteljima, osoblju.

Plodno tlo za karikaturu, zar ne?

Ma koliko bili različiti muzeji bi bili prvenstveno zaduženi za skupljanja, pohranjivanja i čuvanja povijesnih stvari i simbola. Galerije su za stalne i prolazne zbirke i postave, predstavljajući tema, autora, kustosa i samih sebe.

Takvo viđenje i stanje galerija i muzeja potiče i osigurava zanimanja za zbivanja u njima a i za njihovu sudbinu. Napokon, oni su među nositeljima identiteta.

Stoga, muzeji i galerije privlačni su posebno karikaturistima. Vjerojatnije da će biti više karikatura o galerijama i muzejima nego što će u njima biti karikatura.

Ova međunarodna izložba HDK-a pridružuje se susretima karikatura, muzeja i galerija. Odaziv karikaturista u sudjelovanju pokazuje privrženost ovoj temi.

Čime su - bez obzira na duhovitost i vještinu - potaknuti karikaturisti ?

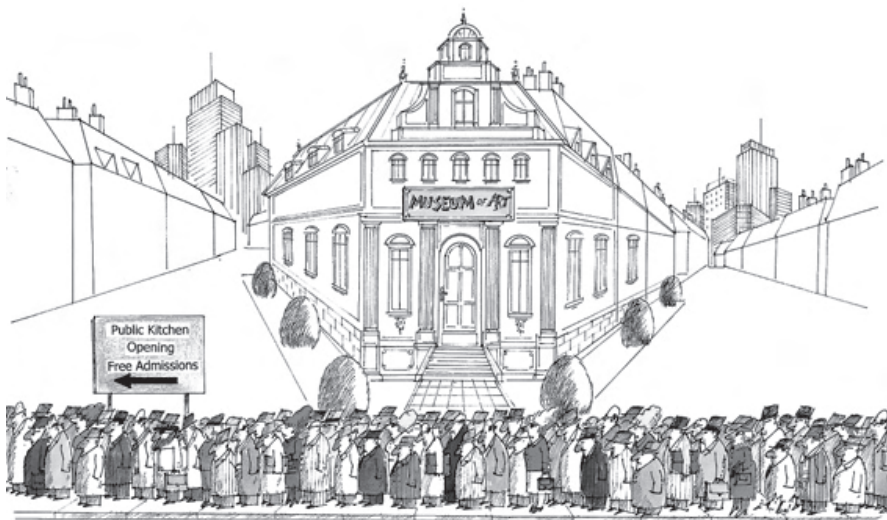
Svakako, svjetski poznatim primjerima iz muzeja i galerija. Internet pruža sjajne mogućnosti da se odmah dođe do slika, skulptura, fasada s kojima se možemo karikaturalno poigravati.

Moderna i postmoderna umjetnost i nadalje je pogodna za nedorazume, zbrke i zabune te komične "gag"ove.

A tek ponašanje posjetitelja prema postojećim ili zamišljenim eksponatima i osoblju (čuvarima, vodičima i sl.)

Naravno u karikaturi muzejski i galerijski eksponati mogu i oživjeti. U takvim stanjima pokreću se dijalozi između oživotvorenih izložaka i posjetioca i njih samih. Međusobno se dobro zabavljaju. Okviri, podnožja i fragmenti postaju važniji od onoga što nose. Dobri savjeti, ali i poruge mogu se zaraditi baš u karikaturalnom muzeju/galeriji. Stupica je tu da čovjek bude začarobiran te sam bude svrstan u muzej. Neki eksponati nametnut će se ili bit izabrani kao uzori. Doći će se u napast iskoristiti neke eksponate i za neke sasvim praktične svrhe. Neki posjetitelji u karikaturama dolaze u muzeje i galerije iz povijesti i iz budućnosti.

Dojadi li galerijsko promatranje ili nema za to volje – tu negdje čeka običan prozor ili prazni zid (da karikaturalno postanu važniji od prisutnih slika i ljudi). I tako dalje i bliže.

15. MEĐUNARODNA IZLOŽBA KARIKATURE ZAGREB 2010:
Posebno priznanje, Branko Ilić

U ovim vremenima ne izmiče karikaturi i uz ovu temu otvoriti se pitanjima o smislu i uvjetima življenja.

Ovaj međunarodni festival zajedno sa svojim pokretačima, suradnicima, pokroviteljima i gostima neka bude jedan od zamašnjaka za dobar pogon i slavu muzeja i galerija.

Fedor Kričevac, predgovor u katalogu

Hrvatsko društvo karikaturista ove je godine organizator **15. međunarodne izložbe karikature Zagreb 2010** na temu muzeji / galerije. Posjetiteljima izložbe je od 15. do 25. lipnja na tri kata Kule Lotrščak predstavljeno 110 najkvalitetnijih radova (od 675 pristiglih), koje je poslao 331 karikaturista iz 58 zemalja svijeta. Najbrojniji su autori iz Hrvatske (46), Turske (24), Srbije (21), Rumunjska (20), Kine (16)...

Izložba je imala natjecateljski karakter, a prosudbeni odbor u sastavu Ivan Šarić, Nataša Rašović, Lidija Španićek, Damir Novak, i Frane Dulibić dodijelili su prvu nagradu **Pawelu Kuczynskom** iz Poljske, druga nagrada pripala je **Luki Lagatoru** iz Crne Gore, a treći je domaći karikaturista **Ratko Maričić**.

Dobitnici priznanja su: Run Tang Li (Kina), Ivan Haramija (Hrvatska), Read Khalil (Sirija), Branko Ilić (Hrvatska) i Robert Rousso (Francuska).

SUORGANIZATORI

Suorganizatori 15.međunarodne izložbe karikature Zagreb 2010 su Gradski muzej Požega, Gradski muzej Nova Gradiška, Muzej Brodskog Posavlja, Muzej grada Pakraca i Pučko otvoreno učilište Novska. Zahvaljujući toj suradnji izložba je od 8.7. do 8.8. gostovala u Likovnom salonu „Vladimir Becić“ u Slavonском Brodu, a od 1.listopada može se pogledati u Gradskom muzeju Požega. Prije otvaranja izložbe u Požegi prof.dr.sc. Frano Dulibić, povjesničar umjetnosti (član ocjenjivačkog suda na međunarodnoj izložbi) predstavio je svoju knjigu „Povijest karikature u Hrvatskoj do 1940.godine“. Nakon Požege izložba će obići i preostale muzejske (izložbene) prostore.

POSJET IZLOŽBI

Kao i prošlih godina mediji su prilično „škrto“ popratili međunarodnu izložbu u Kuli Lotrščak. Informacija o izložbi „vrtjela“ se na Radio Sljemenu, objavljena je na nekoliko portala, a dopredsjednik HDK Davor Trgovčević je povodom izložbe gostovao na HTV-u u emisiji Dobro jutro Hrvatska.

Ipak, posjeta izložbi bila je iznenađujuće dobra. Izložbu je posjetio veliki broj Zagrepčana, a lipanj se pokazao i kao udarni mjesec dolaska turista u Zagreb, razgledavanje Gornjeg grada, a time i naše izložbe. Utorak 22.06. na državni blagdan - Dan antifašističke borbe - sve galerije i muzeji su bile zatvorene, te su svi šetači i turisti navallili na vidikovac i posjetili našu izložbu u Kuli.

DUGOGODIŠNJA SURADNJA

Na otvorenju izložbe u Kuli Lotrščak, a povodom 25. godišnjice rada Hrvatsko društvo karikaturista poklonilo je portretnu karikaturu ravnateljici Galerije Klovićevi dvori Vesni Kusin, zahvalivši joj na dugogodišnjoj suradnji. Na Skupštini HDK u ožujku portretne karikature i zahvalu za doprinos na području karikaturnog stvaralaštva primili su Olga Vujović (Radio Sljeme), Jadranko Bitenc (Pučko učilište Ivanić Grad). Portretne karikature izradili su (i poklonili) Davor Trgovčević, Milan Lekić i Miroslav Gerenčer.

OSKARIKA ZA 2009. GODINU

Za 2009. godinu može se reći da je bila uspješna po broju i kvaliteti osvojenih nagrada i priznanja. Članovi HDK zajednički su slali karikature na festivale širom svijeta, a prema usvojenim kriterijima bodovanja (TABLICA VRIJEDNOSNIH GRUPA FESTIVALA) izračunali smo bodove i dobili najnagrađivanijeg člana HDK na međunarodnim festivalima u 2009.godini. **Molimo članove HDK da dojavu osvojene nagrade u 2010. i narednim godinama, jer redakcija prikuplja informacije putem Interneta, a na njemu nije baš sve zabilježeno.**

1. Mojmir Mihatov	23,65
2. Damir Novak	20,35
3. Zdenko Puhin	15,10
3. Miroslav Georgijevski	15,10

DAEJEON 2010 (Koreja):
Best Cartoon Prize, Zdenko Puhin

(više o OSKARIKI 2009 možete vidjeti na www.hdk.hr/oskarika/oskarika2009.htm, a evidentirane nagrade za 2010.godinu na www.hdk.hr/oskarika/oskarika2010.htm)

NAGRADE ČLANOVA HDK NA MEĐUNARODNIM IZLOŽBAMA KARIKATURE U 2009.GODINI

Grand Prize: Mojmir Mihatov (Zagreb, auto), Zdenko Puhin (Solin)

Prva nagrada: Miroslav Georgijevski (Skopje/Makedonija), Louis Postruzin (Zagreb/HDK), Josip Kovačević (Baku/Azerbejdžan), Damir Novak (Teheran/Iran)

Druga nagrada: Mojmir Mihatov (Teheran)

Treća nagrada: Hule Hanušić (Kruševac/Srbija), Damir Novak (LM/Kina)

Priznanja: Hule Hanušić (Sirija/WEB), Damir Novak (Strumica/Makedonija, Daejeon/Koreja), Mojmir Mihatov (Zagreb /HDK), Zdenko Puhin (Daejeon/Koreja), Ivan Haramija (Daejeon/Koreja), Božidar Vukelić (Daejeon/Koreja), Čedomil Mišković (Daejeon/Koreja), Marijan Pavečić (Daejeon/Koreja), Milan Alašević (Daejeon/Koreja), Miroslav Georgijevski (Daejeon/Koreja)

FRANO DULIBIĆ: POVIJEST KARIKATURE U HRVATSKOJ DO 1940.

Ivo Režek, Olimpijska zublja (Koprive, Zagreb, 1936)

Danas je novinska karikatura nešto poput opere ili baleta, elitna žurnalistička forma, prisutna uglavnom samo u ozbiljnim, koncepcijski stabilnim, tradicionalnim novinama. Recimo, nije neobično da se afera s karikaturistima koji su se narugali poslaniku Muhamedu (ne hvaleći im zanata, a još manje morala!) dogodila baš u bogatoj i kulturnoj Danskoj. Takvo što u današnjoj Hrvatskoj je, recimo, nemoguće, jer osim u Večernjaku, u kojemu se još uvijek nekim čudom održava Srećko Puntarić, novinskih karikaturista i nema. Pojavi se, možda, pokoji strip crtač, ali i njega nabrzinu likvidiraju, ili ilustrator, čije se usluge rijetko koriste, pošto urednici nisu do kraja svjesni smisla nekakvog crteža, ako je na fotografiji sve - kao živo!

O tome kako je silna i moćna ta iznevjerena tradicija hrvatske novinske, a pogotovu portretne (taj podžanr je, pak, odumro još davnih osamdesetih) karikature, mogao se uvjeriti svatko onaj kojega su nevolja ili kakva ludost naveli da lista novine od prije Drugoga svjetskog rata.

Stilizirani, karikirani likovi **Stjepana Radića, Nikole Pašića, Hitlera ili Mussolinija** su na crtežima iz toga vremena stvarniji nego bilo koja njihova fotografija. Pa i danas, ako dobro pogledate, istinitiji je Stjepan Radić na karikaturnim, ponekad i ne baš dobronamjernim portretima Pjera Križanića, nego i na jednoj svojoj sačuvanoj fotografiji...

Znanstveno akribično i profesorski marno pri raščlambi pojmova, ali i neobično zanimljivo, katkad anegdotalno i žurnalistički uzbudljivo, Dulibić piše o hrvatskoj karikaturi, od njezinih prapočetaka u devetnaestom stoljeću, preko zlatnoga doba koje nastupa nakon Prvoga svjetskog rata, pa sve do početka četrdesetih, kada, i putem ustaške inačice nazikunsta, i putem partizanske agitke, nastupa nama tako drag i bliz čas povijesnoga diskontinuiteta. Priča o domaćoj karikaturi teče kroz likove njezinih najistaknutijih protagonista i prikaz najvažnijih satiričnih listova i časopisa. Monografija je, reći ćemo to prigodnim riječima, bogato ilustrirana, tako da čitatelj može vidjeti kako su, hrvatskim očima gledane, izgledale političke i kulturne prilike u prvih desetljećima dvadesetog vijeka. Većina gegova i referenci razumljivi su i danas, bez obzira na to što se vrlo često tiču lokalnih događaja.

Franjo Dulibić predstavlja neke doista fascinante crtače. Recimo, nevjerojatnoga Frana Branka Angelija Radovanija (kiparevog oca), čiji crteži s početka stoljeća, prije nego što je i počeo objavljivati u Koprivama, djeluju kao nekakav naš rani proto-ekspresionizam. No, njegova

je karijera trajala vrlo kratko, nakon čega je ostatak svoga dugog života proživio vrlo povučeno, navodno nastojeći da demotivira svakoga tko bi se, eventualno, zainteresirao za njegov umjetnički rad. Sjajan crtač, kojega se po starim novinama češće sreće nego Radovanija, bio je ruski emigrant Sergej Mironovič Golovčenko, a u ovoj monografiji je, recimo, reproducirana njegova genijalna karikatura, koja se gleda i čita kao neka vrsta vrlo suptilne umjetničke kritike, a u kojoj se narugao stilskim lutanjima i nedosljednostima kipara Ivana Meštrovića. Taj crtež, uz dvije rečenice izmišljenog dijaloga, čitav je mali roman, beskraino duhovit, o Meštrovićevim Kristu i Indijancu. Golovčenko je živio emigrantski kratko, umro je 1937. u trideset devetoj godini života.

Od velikih i slavni tu su, naravno, Pjer Križanić (crtački genij i još jedan od izdajnika hrvatskoga roda, koji je, poput Ive Andrića, strateški mudro umakao u Beograd, te je veći dio svoga životnog djela stvorio unutar srpske kulture). Tu je i Ivo Režek - ako je dopuštena i ta subjektivnost, moj najdraži hrvatski karikaturist - koji je karikaturu doživljavao kao "reportažu u slici", i čiji su crteži, vjerujem, najbliži idealu portretiranja cijele epohe, kroz ruganje određenom društvenom trenutku.

Među karikaturistima našli su se u ovoj knjizi i oni koji su to bili samo povremeno, poput strip crtača Andrije Maurovića, slikara Račića, Kraljevića, Joze Kljakovića. Kljaković je jedan od rijetkih koji je istovremeno i do kraja savladao dva jezika i stvorio dva osobna identiteta: slikarski i karikaturistički. Dulibić primjećuje da su rijetki slučajevi umjetnika koji su istovremeno bili dobri u klasičnom portretiranju i u portretnoj karikaturi. Kljaković je, i to s nevjerojatnom i nepodnošljivom lakoćom, bio jedan od njih.

Početak prošloga stoljeća, u vrijeme procvata ove novinske umjetnosti, Hrvatska je po mnogo čemu bila napredno antikerikalno društvo. Recimo, vidi se to po učestalom ruganju Crkvi, njezinim velikašima i njihovoj sklonosti ka zgrtanju bogatstva.

Dakle, po svemu onome što je danas, u današnjim hrvatskim novinama, gotovo nezamislivo kao tema. Povijest Frane Dulibića tako je napisana i ilustrirana da se ne čita samo kao povijest jednoga umjetničkog i žurnalističkog žanra, nego i kao povijest hrvatskoga društva. Ova je knjiga važan kulturni događaj

(Autor: Miljenko Jergović)

Knjiga „POVIJEST KARIKATURE U HRVATSKOJ DO 1940. GODINE“ autora Frane Dulibića može se kupiti u knjižari Leykam international u Ilici 42, a za članove Hrvatskog društva karikaturista nudi se popust od 20 %.

NOŽEM I SJEKIROM NA KARIKATURISTU

Samo zahvaljujući činjenici da već godinama živi pod policijskom zaštitom, danski karikaturist i grafičar **Kurt Westergaard** preživio je noćni napad. Naime u njegov dom u blizini sjevernodanskog Aarhusa ušao jedan 28-godišnji Somalac s očitom namjerom da sjekirom i nožem usmrti 74-godišnjeg Danca, autora karikatura proroka Muhameda koje su 2005. godine uznemirile radikalne Muslimane.

Westergaard i njegova 5-godišnja unuka, spasili su se bijegom u kupaonicu, koja je po nalogu policije, prije nekoliko godina preuređena u tzv. "panic room". Izvana su dopirali poklici "Osveta!" i "Krv!" i uvrede na lošem danskom.

MUZEJI – SVIJET IZNUTRA

U Muzeju seljačkih buna u Gornjoj Stubici sredinom ožujka održana je izložba karikatura norveškog umjetnika **Geira Helgena**, muzejskog savjetnika u mirovini i dugogodišnjeg člana Međunarodnog komiteta za regionalne muzeje ICOM-a.

'Vjerujemo da će vas ova izložba zabaviti i nasmejati, ali i potaknuti na razmišljanje o pojedinim segmentima rada u struci, budući da oštro oko autora nastoji iznijeti na vidjelo različite pristupe muzealaca svome poslu, ali i reakcije javnosti na istu.

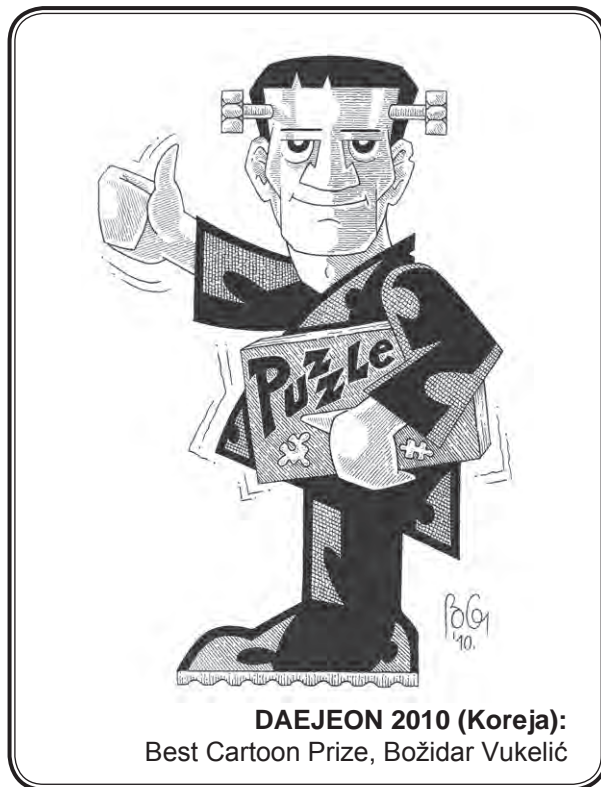
Možemo reći da dobra slika može govoriti jasnije od tisuću riječi – a tko bi to bolje mogao potvrditi od zaposlenika muzeja. Ova putujuća izložba našeg dragog kolege i prijatelja biti će i prigoda za druženje s članovima Izvršnog odbora ICOM-a koji u to vrijeme borave u Hrvatskoj.' Rekla je Goranka Horjan, predsjednica Međunarodnog komiteta za regionalne muzeje.

UMRO PYOTER KULINICH

Početkom godine umro je ruski karikaturista **Pyoter Kulinich**, česti gost festivala u svijetu. Rođen je

Pyoter Kulinich

DAEJEON 2010 (Koreja):
Best Cartoon Prize, Božidar Vukelić

1950. godine u Sochi (lječilište na obali Crnog mora) gdje je živio i radio. Od 1970. godine pa do smrti objavio je tisuće karikatura u središnjem i lokalnim medijima Rusije i inozemstva, te objavio nekoliko knjiga. Pobjednik je na mnogim festivalima karikature Ancona (1987.), Montreal (1988.), Zielona Gora (1988.), Tokio (1987 i 1990.), Moskva (1991.), Seul (1991.), Istanbul (1992. i 1994.) i Mexico City (1994.). Izlagao je radove u Sochi i u inozemstvu, osobito u Njemačkoj, Bergisch Gladbach (1991) i Ludwigshafen (1996). U nekoliko navrata slao je svoje radove na naš međunarodni festival karikatura u Zagrebu.

PEPPA STAVLJA POJAS

Britanski animatori Neville Astley, Mark Baker i Phil Davies stvorili su lik **Peppu Praseta** 2004., i taj crtić postao jedan od najpopularnijih programa namijenjenih predškolskoj djeci od 2 do 6 godina. Međutim, roditelji su se počeli žaliti da veliki broj djece ne stavlja sigurnosni pojas u autu – zato što su vidjeli da ga Peppu ne veže.

Kad su počeli crtati Peppu i njezinu obitelj, kako kažu u tvrtki Astley Baker Davies, razmišljali su o tome da u scenama u autu prikažu pojaseve i dječje sjedalice, ali ipak to nisu učinili jer su se bojali da bi to ograničilo izražajnost pokreta njihovih nacrtanih likova.

A to će i učiniti – ne samo da će u novim epizodama Peppu u autu vidljivo stavljanje pojasa s čujnim škljocanjem kopče, nego će i u starim epizodama iz prve dvije sezone biti ponovo nacrtane sve scene u autu, te će na njima Peppu i Tata Prase i Mama Prase imati pojas, a mlađi Peppin brat George bit će u dječjoj sjedalici.

IVICA BEDNJANEC – SATIRIČAR NAŠEG DOBA

Galerija Klovićevi dvori
17.12.2009. - 21.2.2010.

Retrospektivna izložba velemajstora hrvatskog stripa Ivica Bednjanca (Zagreb 1934.) donosi novu valorizaciju njegovog golemog i raznovrsnog opusa s naglaskom na otkriće potpuno nepoznatog i ignoriranog djela grafičkog dizajna (1958.-1988.) na ilustraciju koja je jednako tako potrošna i masovna vrsta, te stripa, originalnih scenarija.

Briljantno crtan i pisan, mudro koncipiran kroz razdoblje od 1951. do danas, Bednjančev strip sadrži povijesni strip i tinejdžerski strip („Osmoškolci“), kojim je popunio praznine ne samo u hrvatskom stripu nego i u književnosti, društveno političku satiru («Nježni robijaš») i stripovsku grotesku („Nježni sportaš“). Stvorio je legendarne nacionalne anti/junake za odrasle (Nježni dva puta) i djecu (Genij, Durica). Mnogo prije američkih „Simpsona“, iza kojih stoji čitava galerija stručnjaka, Ivica Bednjanec je pišući i crtajući sam svoje stripove ismijao bezrezervno društvene mane i političko-birokratske prijekave, manipulacije i osudio raznovrsna licemjerja, sve u duhu crnog humora koji je sedamdesetih godina zavladao svjetskom scenom. Senzibiliziran za najfinije nijanse dječjeg ponašanja (a to znači temeljno ljudskog) Bednjanec je oštrim opažanjem svega vizualnog i socijalnog postao jedan od najoštrijeg satiričara našeg doba. Za Bednjančev opus bila je važna suradnja s satiričkim časopisom „Kerempuh“ 1975. / 1976. jer je unutar tog časopisa i

tekstom i stripovima stvorio reprezentativni satiričko-humoristički opus koji je istodobno prelazio granice Hrvatske i publicirao se u vodećem njemačkom humorističkom strip-časopisu „Par-don“.

Dizajn Ivica Bednjanca u potpunosti od-

govara duhu vremena i blizak je vodećem talijanskom dizajnu toga doba pod čijim smo utjecajem bili. Uvođenjem helvetike (kreiranog pisma 1957.) Bednjanc je zajedno s drugim kolegama Vulpeom, Piceljem Palom itd. unosi u industrijski dizajn (koji mu je bio specijalnost) suvremenu estetiku. Nabrajanje klijenata za koje je radio Ivica Bednjanc (Alko Ljubljana, RIZ i Iskra, Ghetaldus, Serum Zavod Kalinovica, Kemijski kombinat Chromos Katran Kutrlin, Kemijska industrija Zagreb, Tvornica Duhana Zagreb, Đuro Bermanec, Jugoton, Farmaceutska industrija Jugoslavije, Prvomajska, MTČ, Zagrebački velesajam, Pik Vrbovec, Sljeme, Zagrepčanka, Ferimport, itd.) već samo po sebi govori da je ime Ivica Bednjanca nužno vezano uz povijest hrvatskog dizajna i da u toj povijesti zauzima važno i istaknuto mjesto. Ova izložba bi trebala ispraviti povijesnu nepravdu kojom Bednjanc izostavljen iz povijesti hrvatskog dizajna, potvrditi njegovu opće poznatu i prihvaćenu stvaralačku širinu i senzibilitet strip majstora bravuroznog crtača i scenariste, karikaturiste, ilustratora, dizajnera, ali bi mogla potaknuti i ozbiljne sociološko-antropološke studije o fenomenu hrvatskog antijunaka Nježnog koji je preko sebe prevalio sve nedaće ovoga svijeta. Mogućnosti višeslojnog iščitavanja, brojne aluzije i skrivene poredbe i indirektno poruke i autorova pronicljivost čini ga i danas kao i prije trideset i više godina ne samo aktualnim i smiješnim na crnohumoran način, nego kristalnim zrcalom društva i pojedinca koji, izgleda, tapkaju u mjestu ne obazirući se na opće promjene društveno-političkih okvira.

ŽENE U MENI

U Knjižnici „Tin Ujević“ od 15.4. do 29.04.2010. mogla se pogledati izložba crteža **Nataše Rašović** pod nazivom „Žene u meni“.

„Očito, riječ je o svojevrsnom likovnom istraživanju raznovrsnih aspekata autoričinog ženskog JA. U toj samoanalizi, pa djelomice i retrospektivi, Nataša je stilski definirala i uokvirila svoju viziju. Arhaičan, retro stil preraphaelitskih

likovnih obilježja sigurno nije slučajno odabran. Ma koliko bio dekorativan sa svojim vitičastim ornamentima (W. Morris!) i tajanstveno-romantičnim anđeoženama koje nas podsjećaju na Waltera Crane-a i druge, taj stil autorici i više odgovara estetsko-likovnim, nego samo ikonografskim karakteristikama. Stil estetske osjećajnosti koja dodiruje patetiku omogućuje Nataši da sebe iskaže u likovima tajanstvene i mistične erotičnosti i fatalne dramatičnosti kao krajnosti koje omeđuju spektar psiholoških i emotivnih izraza...“ napisala je profesorica Kristina Skerlev u katalogu izložbe.

PUT SVIJESTI

Perica Brandić se bavi karikaturom od 1989.g. kada je počeo objavljivati. Prvo u Glasu Slavonije, sve do 1994. godine, a onda u Slobodnoj Dalmaciji u satiričkom prilogu POMET. Početkom travnja u gradskoj knjižnici u Malom Lošinj postavljena je izložba crteža i karikatura sa ekološkom tematikom pod nazivom EKOLOŠKI POGLED - PUT SVIJESTI. Izložba je bila otvorena sve do kraja svibnja.

Perica Brandić

VESELI ČAMAC

U Karlovcu na **tv4 rijeke** redovito ide emisija našeg člana **Borislava Josipovića**. Veseli čamac je emisija šaljivog karaktera, koncipirana na lokalnom izričaju. Dakle cilj emisije je njegovanje lokalnog izričaja kroz šale, pošalice i karikature (autora emisije).

Već duže vrijeme autor Joso od Karlovca gaji specifičan lokalni humor za ovaj kraj kroz narodne umotvorine. Pri tome se koristi specifičnim hrvatskim jezikom kao mješavinom kajkavskog i ličkog izričaja.

DANI SMIHA U BLATU

U restoranu Zlinje upriličen **X. međunarodni susret karikaturista**, a ovogodišnji dobitnici nagrada su:

Zlatna drača (karikaturista s mora) - Čedomil Mišković

Zlatna kost (karikaturista s kopna) Dragutin Dado Kovačević

Zlatna Ježina (pobjednik u međunarodnoj konkurenciji) Petar Pismestrović (Austrija)

Nakon dodjele nagrada Davor Štambuk predstavio je knjigu Igora Brešana Humor gen dugovječnosti.

LASTOVO: Druga nagrada, Edo Šegvić

LASTOVO

Na Lastovu je održana 3. IZLOŽBA KARIKATURA hrvatskih autora (41 sudionik). Bila je to prilika da se kroz karikaturu obilježi 700 godina Lastovskog statuta koji je ugledao sunčeve zrake davne 1310. godine. Ocjenjivački sud u sastavu Frano Cebalo, Ivan Čihoratić, Marinela Kvinta-Lešić i naravno pokretač izložbe Svetislav Pinjuh. Po njihovoj ocjeni prvu, drugu i treću nagradu zaslužili su: Branko Efendić, Edo Šegvić i Branko Ilić, a priznanja su dodijeljena Borislavu Hegedušiću, Mojmiru Mihatovu, Bruni Budroviću, Živku Nimcu i Marcelu Vukoviću.

PREPOZNAVANJE I NEZABORAVLJANJE KARIKATURE

Restrospektivne izložbe i nova djela poznatih naših majstora trenuci su obnove prisutnosti i življenja karikature u duši likovnih umjetnosti. Proljeće 2010 dočekali smo s dvije izložbe karikaturnih prisutnosti:

ARHIPELAG GASTARBAJTER – DRAGO TRUMBETAŠ I NJEGOV SVIJET (2.3 – 28.3. 2010. Paviljon HDLU Zagreb)

Na Trumbetaševoj izložbi o gastarbajterima - koja okuplja izbor radova s kraja šesdesetih do kraja sedamdesetih 20.st ovaj puta na poseban i dokumentaristički način - uvrštene su i neke poznate karikature gastarbajterstva I. generacije:

Gastarbajterska sudbina ,1974. (gdje u gastarbajterskim poslovima ljudi i sami sebe tješe u tještlici pokušavajući pritom izbjeći kobnu sudbinu).

Roba za izvoz, 1975. (ljudi poredani kao srdele u konzervu s ironičnim natpisima na konzervi).

Putujući spomenik , 1974. (upregnuti ljudi navlače kola s čovjekom koji na kolima balansira s kantama za otpad). Po duhu ovima pridružiti možemo i dvije karikature iz istog vremena:

Europa i gastarbajteri, 1975. i Sve, samo ne gastarbajterske probleme! 1976.

One stoje uz dvije njegove pjesme objavljene u monografiji i još neke, uključujući i njegov poznati Autoportret s izrekama o njemu. Ovi crteži bi bili po određenim izražajnim značajkama (kao mnogi drugi u opusu i ciklusima Trumbetaša) „prave“ karikature. Po tome što se oslanjanju i na alegoriju i metaforu, naglašene su razlike u veličini „malih“, „beznačajnih“ likova i „velikih“ glavnih figura ili dijelova njihovih tijela. Međutim, karikaturno (kada i nije izraženo na takav način) neizbježno je i bitno u zapravo svim Trumbetaševim djelima o pretežno socijalnim ljudskim pričama.

RAT – EDO MURTIĆ (28.2. – 11.4.2010. Umjetnički paviljon Zagreb)

Da se kod Murtića javlja karikaturno, povezano s figurativnim - bit će možda za neke iznenađujuće. S jedne strane Murtićevo karikaturno se oslanja na neke simboličke stereotipe (najizraženije je to u brojnim varijacijama skeletnih poprsja i lubanja s odličjima). Ali snažno je na nekim tematskim crtežima ekspresivne geste.

Možda je u tom pogledu najizraženiji crtež kompozicije ruku s noževima koje su istovremeno i kapa lude, a ujedno i cvijet/baklja koju drži kobna ruka. Taj slojevitošću prožet crtež – kada je bitno uvećan i korišten (također plakatno na nekim velikim oglasno-plakativnim ploham u gradu) - dramatično razmahao pun likovne energije, jače nego li na samoj izložbi. (F.K.)

KARIKATURA I KALENDARI

U općem razočaranju da karikatura gubi svoje dnevne susrete s ljudima, sjetili su se inovativne ideje, da ona bude pred nosom i očima svaki mjesec, pa i svaki dan. Naime za 2011.godinu već se nude posebni zidni kalendari formata 20/30 s temom humora/karikatura objavljenih u poznatom (i po tome što je imao otvorena vrata karikaturi) časopisu THE NEW YORKER.

Nude se zasad teme o MAČKAMA, PSIMA, MAMAMA I TATAMA, dakle neizbježnim kućnim domaćim članovima.

Tema HUMOR u ovoj se ponudi povezuje s temom LIFESTYLE – znači li to da nema nijednog lifestyla bez humora ili je humorni lajfstajl poseban i iznimni ?

No ukoliko se ovako priređena i upakirana karikatura pokloni samo na dar a ne za zid i životni „stil“ ostaje samo izdavačka marketinška zanimljivost. Možda i KARIKA kalendar ? (F.K.)

MONOGRAFIJA POSLOVNE KARIKATURE

U Knjižnici i čitaonici "Fran Galović" u Koprivnici 9. travnja, 2010. održano je predstavljanje knjige **MONOGRAFIJA POSLOVNE KARIKATURE – IVAN HARAMIJA HANS**. Organizatori predavanja bili su M.E.P. d.o.o. – nakladnik i Rotary klub Koprivnica u suradnji s Knjižnicom i čitaonicom "Fran Galović". O knjizi su govorili Goran Tudor, Andrija Šangarelo, dr. sc. Dragutin Feletar te sam autor.

O Ivanu Haramiji Hansu karikaturama i zajedništvu

Karikature Ivana Haramije Hansa redovito izlaze u godišnjem priručniku Učinkoviti menadžer (s kojim smo počeli 1995.) već desetu godinu. Njegovih desetak karikatura svake godine postadoše "znakom kvalitete" svakogodišnjeg Učinkovitog menadžera. U kontinuitetu te suradnje prirodno smo ovog ljeta donijeli odluku da tiskamo monografiju poslovne karikature, prvu u Hrvatskoj uopće. (...)

Jedinstveno djelo

Ova monografija - Monografija poslovne karikature - sadrži 120 Hansovih radova, tematski vezanih uz poslovni svijet. Izabrane su iz mnoštva od više stotina dobrih radova, zbog dogovorenog ograničenja da knjiga neće imati više od 150 stranica, s ciljem da bude što više „na ruku“ čitateljima - poslovnim ljudima. Oni nikad nemaju dovoljno vremena i najviše "vole" knjige koje mogu "svladati u jednom zalogaju" (dakle, one do najviše 150 stranica). (...)

Promidžba karikaturi

U karikaturi se ogleda cjelina života. Karikatura je zr-

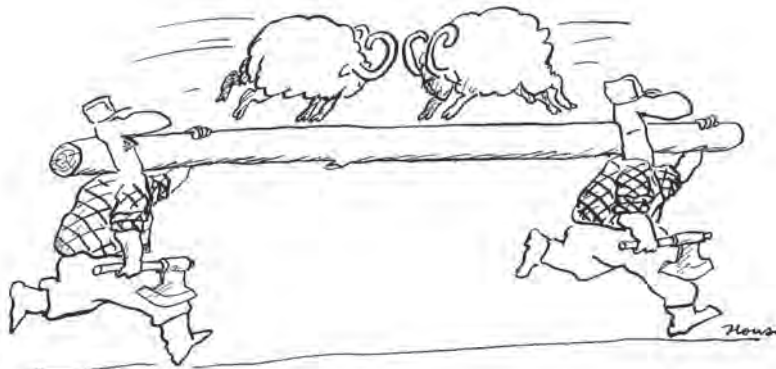
calo u kojem se vidi i kakvi smo i kako nam je. Kad se lik u zrcalu kralju ne sviđa, on razbije zrcalo; kad vam se ne sviđa ono što karikatura pokazuje, odbacite je, zabranite ili ukinete novine koje ju iznose, ili je jednostavno ne promovirate. Karikatura i vladajuće grupe nikad nisu bile u bliskim odnosima. Mi danas nemamo humorističkih novina, ni tjednika ni mjesečnika (nedavno je uskrsnuo podlistak Pomet u Slobodnoj Dalmaciji). Možda je tome tako i zbog toga što se slike hrvatskih „moćnih“ toliko ružno ogledaju u zrcalu, tj. u karikaturi? Pa se „zrcalo“ razbije. Osobno vjerujem da će uskoro opet doći (poput 70 ih) vrijeme karikature, humora i sličnih tiskovina i zato nam je dragocjeno što postoji Haramija, da poveže ta dva doba. Dok je Haramije i njegovih crteža, uvijek će biti i (o)smijeha. Crteži koji oslikavaju naše postojanje na prijelazu iz 20. u 21. stoljeće još će dugo u budućnost govoriti o nama, kad nas više i ne bude bilo.

Veličina autorova stvaranja

Oni koji bolje poznaju Hansa, znaju za njegovo teško zdravstveno stanje; njegove su nevolje stalne, a povremeno i veće. Ali, on radi i radi. I očituje veličinu svoga duha i kad mu s tijelom nije najbolje. Vjerujem da njegovo stvaralačko djelovanje zasigurno ima i terapijski učinak. Svakome tko umije lijepo crtati, pisati stihove, lijepiti papiriće u kolaže, klesati i izrađivati skulpture i predmete od gline, recitirati ili pjevati, prebirati po klasičnoj ili udarati po električnoj gitari... obveza je iskazati to i djelom. Priroda je nekoga nagradila rijetkim talentom za nešto, a njegovo je da to realizira. Na nama ostalima je obveza da ih u tome podržimo.

Hans je zaslužio priznanje i za rad i za doprinos. Stoga ova monografija ima još jednu poruku: hvala Ivanu Haramiji Hansu u ime njegove poslovne publike.

Izvadci iz predgovora knjizi: Goran Tudor, priređivač, urednik i autor teksta uz karikature

DAEJEON 2010 (Koreja):
Best Cartoon Prize, Ivan Haramija

IZ PARIŠKOG LONCA

Galerija Karas, Praška 4, Zagreb
(12. 01. do 31. 01. 2010.)

Retrospektivna izložba je novi Štambukov poduhvat realiziran kao pomno domišljen koncept u kojemu svaka od karikatura - ne gubeći izvornu vrijednost pa i dokumentaristički karakter, kao zanimljiva sličica iz konkretnog vremena i prostora - postaje svojevrsni "piksel" koji nosi informaciju o novoj slici cjeline.

Opus **Davora Štambuka**, u retrospektivnom izdanju "Iz pariškog lonca" to je očitije nego li ikada ranije, pravi je pledoaje za humor kao zalag ljudskosti a njegova duhovita doskočica i geg odraz pak dubokog uvjerenja u ispravnost teze da je sve što u životu vrijedi s onu stranu malograđanskih konvencija i moralizatorskih normi. Karikaturistički "iščašeno", nerijetko nemoralno, često i zabranjeno a uvijek "smrtno neozbiljno". Ništa čudno zna li se da su Davora odredile njegove dvije adrese: splitska i pariška. Kao i sve velike "face" s ovog dijela Balkana i Mediterana Štambuk je pokazao da se može biti i svoj i dio šireg civilizacijskog kruga.

Jer, mada Štambukova ideja humora i gega ali i života uopće, ima samo jedan izvor - splitski odnosno mediteranski humor koji čak i kada barata s univerzalnim znakovima i stereotipima nosi uvijek barem zrnce "splićanistike" - njegov je tematski fokus izoštrjen na ulicama liberalnog Pariza kasnih šezdesetih i "živahnih" sedamdesetih. Osobujna "splićanistika" koja se - uvodičevski i smojinski topla i opora ali istovremeno i bukački žestoka i kenjkavo blaga - križana je s kozmopolitskim šarmom Pariza, njegovim raspojasanim i eskapističkim duhom nastalim na razvalinama "šezdesetosmaških snova". Točke koje su omedile Štambukov "bermudski trokut" zovu se: Pariz - Matejuška i "Fife" - te, kao pričuvna, no također značajna adresa - zagrebačka Špica odnosno "Charlie". S jednom nogom ne samo fizički već prvenstveno duhovno u Splitu a drugom u Parizu te s karikaturama koje su izlazile i u domaćim magazinima i u francuskim tabloidima poput slavnog "Ici Paris" u kojemu je dočekao i mirovinu, Štambuk je i mogao sebi dopustiti da bude pravi građanin svijeta.

A teme? Ako ih se i može nazvati "miješanim mesom" pošto je u njima svega, od različitih životnih situacija te neizbježnog seksa i vina, Davor je u svima njima - neozbiljan. Ili, poštenije je to kazati, urnebesno duhovit.

Na ovoj opsežnoj retrospektivi koja je pred vama kao i u ukupnom Štambukovom opusu lako se mogu uočiti "konstante". Recimo, bez obzira o kojoj temi pričao Štambuk nikome ne soli pamet; on ne moralizira niti propovjeda već - duhovito pripovjeda. Njegov je cilj uvijek isti: publiku valja nasmijati i to, ako je moguće, uz poruku: "ne dajte se zavesti na put vrlina". Jer, tamo je - dosadno.

Kada je pred koju godinu objavio monografiju "Split tease" odabrane je karikature podijelio u četiri cjeline nadahnute godišnjim dobima. Ne bez razloga jer izmjena godišnjih doba, kao i mjesečeve mijene - kako to veli poučak Jeana Chevaliera i Alaina Gheerbranta - naglašavaju ritam života i etape jednoga razvojnog ciklusa. Točnije, ona upiru prstom na neminovan slijed: rođenje, rast, zrelost, gašenje života; sudbinu zajedničku

ljudima, njihovim državama, kulturama, civilizacijama... Vizualno prikazana godišnja doba, veli učeni autorski dvojac, nisu stoga ništa drugo do li slikovna interpretacija mita o vječnom povratku ali i simboli vječne izmjenu života i smrti.

Organizacijsku strukturu i konceptualni okvir aktualne retrospektive Štambuk je također zamislio na sličan način, ne brinući o kronološkom slijedu već o dramaturgiji svoje izložbene sage. Naizgled to je "samo" još jedno tematsko nizanje povijesnih etapa s karikaturama koje govore o postanku (Adamu i Evi), biblijskom potopu i Noi, mitološkim bićima, srednjevjekovnim oklopniceima i svećenicima da bi nakon ukaza na značaj francuske revolucije kao simboličnom nagovještaju liberalnog novog doba - krenuo niz s radovima posvećenim "suvremenim" temama: ljubavi, preljubu, seksu, vinu.

(Zlatko Gall)

MILJENKOVA MARENDA

U kavani hotela "Bellevue", koja je bila tijesna da primi sve zainteresirane, održana je još jedna, četvrta po redu, "Smojina marena", manifestacija koja se održava u povodu 87. rođendana pokojnoga **Miljenka Smoje**. Kao što je običaj, dodijeljena je Nagrada "Miljenko Smoje" za kulturni, umjetnički, novinarski ili sportski doprinos suvremenoj Dalmaciji.

Plaketu sa Smojinim likom, koju je izradio Mile Skračić, ovaj put je dobio čuveni karikaturist **Davor Štambuk**. Žiri kojem je predsjedao dr. Ive Šimat Banov jednoglasno se odlučio za Štambuka. U obrazloženju, koje je napisao Zlatko Gall, ovoga se majstora erotske karikature ističe kao pravog izdanka neke, danas nažalost namjerno, zatomičene ili zaboravljene Dalmacije.

ŠTETA TRAVE

Izložba Srečka Puntarića u Galeriji "AZ", Hrvatskog slova pod nazivom ŠTETA TRAVE (11.svibnja do 14.lipnja 2010.)

Umjesto ozbiljnih misli o liku i djelu Srečka Puntarića, a koje misli možete pročitati u katalogu izložbe, htio bih vam ispričati jednu priču. Prije otprilike trideset i pet godina u Društvu hrvatskih humorista pojavio se jedan prestrašeni mladi čovjek. Imao je kosu kao i sada, uopće izgledao je kao i sada, čak mi se čini da je imao istu košulju. Rekao je da se zove Srečko Puntarić. Donio je sa sobom karikature, cijelu seriju karikatura i stavio ih na stol, očekujući našu reakciju. Mi smo dugo i zapanjeno gledali, a onda se Mladen Bašić počeo smijati. A kad se Bašić smijao, onda je to bilo zarazno, pa smo se svi počeli smijati i tapšati po leđima mladoga preplašenog crtača kojemu baš nije bilo odmah jasno što taj smijeh znači. A značio je priznanje, značio je otkriće bogomdanog karikaturista. Prije toga je Puntarić naravno otkrio samoga sebe i i svoj originalni svijet.

Ja i danas mislim da Puntarić taj svijet smiješnih čovječuljaka rumenih nosova nije stvorio, da je taj svijet postojao negdje u međuzemlju i prije njega, kao što je Pinocchio postojao u komadu drveta i kao što je Michelangelov Mojsije postojao u kamenoj stijeni. U svakom slučaju, Puntarić se već tada razlikovao od svega viđenog, a neke daleke i uglavnom nepravedne asocijacije na Wolinskog bile su samo dio hrvatskoga jala koji ne voli originalne i samosvojne majstore.

I eto, vrlo mi je drago što sam bio nazočan rađanju Srečka Puntarića, i što sam poslije u mnogim prilikama govorio i pisao o njegovim karikaturama. Nije me čudilo kada je postigao svjetsku slavu i dobio tolike nagrade na svim kontinentima jer je njegov humor blizak i Japancu i Afrikancu, jer je jednostavno neodoljiv, toliko ljudski, toliko dobroćudan, blagotvoran, toliko smjehotvoran i toliko obuhvatan da mu vjerojatno ni jedno područje nije izmaknulo peru u zapanjujućoj hiperprodukciji koja se doista s pravom može nazvati tvornicom smijeha.

Bolno svjestan velikoga mara i zanimanja nakladnika za karikaturu, Puntarić je postao sam svoj majstor i u objavljivanju knjiga svojih karikatura, koje su do danas izrasle u dragocjenu biblioteku i ostat će kao trajan

Više od tri desetljeća Srečko Puntarić nas mijava ljubitelje karikature, od prve pojave sredinom sedamdesetih do dana današnjeg, vlasnik i radnik u tvornici smijeha koja ne poznaje recesiju, ni otpuštanje ni opuštanje. Gotovo neopazice, jednoga dana u tim desetljećima, Felix je postao klasik i stao uz bok velikanima hrvatske karikature, samosvojan i neponovljiv. (...)

Mrvoje Hitrec, iz predgovora

spomenik hrvatskom humoru na prijelazu stoljeća. No, da nema "Večernjega lista" koji Felixa objavljuje iz dana u dan, široka publika ne bi toliko dobro poznavala njegov rad koji, među nama rečeno, zaslužuje bolji plasman u listu i značajniji prostor, jer se radi o prvorazrednom komentatoru hrvatske zbilje, a ne tek o humorističnom ukrasu na zadnjoj stranici koja je čitateljima ionako prva. Naime, upućen dnevnim ritmom na svojevrsnu robiju svakodnevnoga domišljanja, Puntarić okreće stvari u svoju korist a i našu općenitu, pokazujući iz dana u dan da je njegov humor ne samo općeljudski nego i nacionalni, hrvatski, pa premda u njega nema aretinovskih strjelica i nagnuća satiri, ipak na svoj ne manje razoran način ismijava suvremene dogme, a događajima i osobama koje pretendiraju na vječnost daje pravu ulogu u ljudskoj komediji, ulogu prolaznosti i prizemnosti.

Za papir na kojemu Puntarić crta nikada se ne će moći reći "Šteta papira", kao što se za nogomet i nogometaše kaže u naslovu knjige i ove izložbe – "Šteta trave". Šport, posebno nogomet koji je više od športa, priznali mi to ili ne, jedno je od onih Felixovih igrališta duha i duhovitosti koje ne može i ne će preskočiti i na kojemu je stvorio antologijske karikature, pa ako i pledira da nogomet bude samo zabava i rasonoda, i u tom svijetu pronalazi tragiku koja je u temelju svakoga pravog humora.

I na kraju, naravno da je žalosno što nas nema u Južnoj Africi, ali zato imamo Felixa da nas tješi i nas mijava do sljedećega svjetskog prvenstva na kojemu će valjda Hrvatska ipak nastupati, i to valjda ipak i dalje pod svojim imenom.

Mrvoje Hitrec, s otvorenja izložbe

ROKO IDŽOJTIĆ SVETI ROKO

U dvorištu Franjevačkog samostana promoviran je strip album Sonje Tomić i **Roke Idžojića** „Sveti Roko” koji je ovih dana, nakon gotovo sedam godina priprema izašao iz tiska u izdanju Mikešlanda. Promocija ovog kapitalnog djela virovitičkog izdavaštva privukla je neobično puno svijeta - kolega Nenad Barinić izbrojao više od dvije stotine ljudi. Ne mogu se sjetiti kada je jedna knjiga zainteresirala toliko Virovitičana i gostiju iz Zagreba, Osijeka, Vinkovaca i drugih gradova, a broj prisutnih iznenadio je i domaćina, gvardijana i župnika, fra Roberta Perišića koji nas je sve srdačno pozdravio. Osim njega i autorskog dvojca o knjizi i njezinom nastanku govorio je izdavač Mijo Pavelko, pisac predgovora novinar i strip scenarista Rudi Aljinović, predsjednik Strip cluba 85 i stripofil dr Ivica Veles. Promociju je pjesmom o sv. Roku i sv. Franji upotpunio Župni dječji zbor Zvončići. Promociji su među ostalim bili nazočni prof. dr Vladimir Kolesarić, predsjednik Društva Virovitičana u Zagrebu, fra Bonaventura Duda i mnogi drugi.

„Radostan je ovo događaj koji upotpunjuje predblagdansko raspoloženje u slavlju našeg nebeskog zaštitnika Svetog Roke, zaštitnika župe i grada Virovitice. Ideja se rodila prije sedam ili osam godina, a zapravo prva ideja je još bila onog dana kada je Virovitica uzela za Dan grada blagdan Svetog Roka. Već sam u Gradskom vodiču

objavljivao crtice iz života Svetog Roka, pisao ih je pater Poletto. Mislio sam ljude upoznati sa našim zaštitnikom, a posebno djecu pa sam razmišljao o stripu. Otišao sam po savjet kod patera Roberta, a on mi je predložio gospođu Sonju Tomić koja se zdušno prihvatila pisanju scenarija. Na Roku, kao crtača tog stripa, računao sam od prvog dana jer smo i ranije surađivali” rekao je **Mijo Pavelko**.

Roko Idžojić je rekao da bi ovakvo izdanje poželio svaki strip autor... Kada sam dobio scenarij na meni je bilo da ga rasporedim i kadriram u stotinjak stranica što je veliki posao. To je dugo trajalo jer sam imao puno obveza na fakultetu. Dok sam radio osjećao sam neku čudno poveznicu između Virovitice i Svetog Roka što mi je davalo snagu. Odlučiti se izdati ovakvo djelo je vrlo hrabar potez pa se zato posebno zahvaljujem Mikešu, a onda i svima ostalima koji su radili na projektu te dr Velesu koji nam je, kao vrsni poznavatelj stripa, davao savjete što i kako treba učiniti da bi bio na svjetskoj razini. Počasćen sam što je scenarij pisala gospođa Sonja, a predgovor gospodin Rudi. Ovo je dan koji sam možda najviše čekao u životu.

Rudi Aljinović je potvrdio kvalitetu obavljenog posla riječima „U svijetu je o svecima rađeno mnogo stripova, a neki su, o životu Svetog Antuna Padovanskog i Svetom Franji primjerice, prevedeni i na hrvatski. Nema ništa prirodnije da strip o Svetom Roku nastane u Virovitici kojoj je Sveti Roko zaštitnik. Druga zanimljivost je da mu je autor imenjak Roko Idžojić. To je sretna kombinacija koja odmah upada u oči. Riječ je o vrhunskom djelu koje malo koga može ostaviti ravnodušnim. Strip se po svojem crtačkom dijelu znatno razlikuje od tipičnih komercijalnih tvorevina koje kupujemo na kioscima. Crtač je od početka radio vrlo spontano, mislim da u zadnjih 50 godina u Hrvatskoj nije bilo stripa koji bi u sebi sadržavao suviše spontanog rukopisa od ovoga. Ruka Roke Idžojića nije išla usiljeno, gotovo bez zadržke u svakom potezu se vide ekspresija, strip je rađen s ljubavlju i stvaralačkom strašću.

Život Svetog Roka je toliko uzbudljiv i sadržajan, bogat iznenađenjima, dramatikom, sumnjama, patnjama i radošću da se samo trebala naći osoba koja bi to izvrsno objedinila u niz slika.

Ovaj izdavački potez služi na čast izdavaču i

suizdavaču, a neću pogriješiti ako kažem da proizvodnja ovog stripa služi i na čast gradu Virovitici. Ovo je izdanje na razni svjetskih izdanja po kvaliteti tiska, uvezi i opremi što potvrđuje činjenicu da je Virovitica u našim prilikama vrlo jaki strip centar. Ne samo da je tu rođen i da je tu počeo intelektualno djelovati najveći hrvatski strip scenarista poznati novinar Franjo Fuis već vrlo aktivno, još od 1985. godine tu djeluje Strip klub“.

MILENI

Roko Idžojić – strip crtač rodom iz Virovitice, a koji živi i radi u Osijeku, a putem sljedećeg intervjua saznajte promišljanja jednog crtača u ranim 30-ima o stripu, karikaturi, crtanju, utjecajima, umjetnosti i nekim potpuno različitim stvarima. Uzgred budi rečeno, objavljen mu je i prvi strip album Sv. Roko, a do sada je objavljivao stripove u Gavranu, Bumerangu, Pusi, STRIPOSU, a karikature u Potepuhu i Virovitičkom listu. Član je Strip kluba 85 i likovnog kluba Nikola Trick u Virovitici, udruge StripOs u Osijeku i Hrvatskog društva karikaturista Zagreb (i sindikata, jer je navedeni, jelte, profesor likovne kulture).

• A koje ti je od to dvoje, stripa i karikature, bliže i draže? Gospodin Rudi Aljinović rekao je jednom prilikom da su to praktično nebo i zemlja unutar likovne kulture i stvaralaštva. Slažeš li se ili su po tebi ipak srodniji?

Strip mi je draži, a i bliži po nekom likovnom formuliranju ideje. Slažem se s izjavom gospodina Aljinovića! U potpunosti! Nije isto prikazati neku radnju, događaj u formi stripa ili karikature. Mislim da stvaranje stripa zahtjeva puno više koncentracije, energije, a i likovnog znanja od crtanja karikatura. Ne podcjenjujem, govorim iz iskustva. Sad mi je jasno, nakon nekog vremenskog odmaka, zašto sam nekada sam sebe zavaravao i izbjegavao raditi strip! Bilo mi je to puno, puno zahtjevnije; psihički i fizički.

• U svojim radovima često koristiš frazu „mileni“. Svi smo za nju čuli i povremeno ju koristimo, ali nekako je u svakodnevici ipak to rijedak izričaj. Je li u pitanju možda žargon virovitičkog kraja ili nešto interno?

He he! Ima li ljepšeg imena od imena Mileni? Kada sam prije nekih petnaestak godina, u trenucima opuštanja na Borcu (virovitički nogometni klub s odgovarajućim ugostiteljskim objektom tj. birtijom) čuo kako na treningu nekoga zovu nadimkom Mileni, umro sam od smijeha! To mi je bio tako dobar, jak i šaljiv nadimak da mi je ostao u pamćenju. Prošlo je dosta godina i nekako spontano mi se to ime počelo vrzmat po glavi! Počeo sam tako od dragosti zvati prijatelje i nekako mi se to uvuklo u rječnik! Uvijek sam razbijao glavu kakva imena dati nekim likovima u stripu, tako da Mileni savršeno odgovara! Da imam više likova, svi bi se zvali mileni! Ovom liku koji se pojavljuje u Striposu odlično „stoji“ to ime. Pa pogledaj ga, sav je mileni! Meni su svi mileni! Prijatelji, poznanici, veliki i mali, muški i ženski! Istina, ženske su mi ipak „milnije“! Mislim da ću svom djetetu, ako ga budem imao, nadjenuti ime MILENI!

• Lani si izdao zbirku političkih karikatura. Smijemo li pitati tko je bio naručitelj? Ona strana koja je manje izironizirana od druge, možda? Ili je jednostavno strana koja je više karikirana ponudila više smiješnih faca u stvarnosti, pogodnijih za dodatni karikaturni prikaz...

Ta zbirka karikatura je u biti katalog izložbe koja je bila dio predizborne kampanje Zelenih! Oni naručili karikature, ja nacrtao i to je to! Čista komercijala, ništa dublje i nikakvo izricanje mojih političkih stavova. Smatram da vladajuće (ma tko to bio, jer su svi isti) uvijek treba „podbadati“ i usmjeravati jer oni se tako brzo uspavaju i zaborave na obećanja i obveze. Svi mediji imaju zadatak upozoravati na njihova (ne)djela. Ovakvih projekata će biti ako netko naruči i spreman je to platiti.

• Završni evergreen: Kako moderna tehnologija, umiruća privatnost, hiperdostupnost i ultrakonzumerizam i komercijalnost u svijetu današnje tehnike i medija utječu na strip, njegovu umjetničku, ali i materijalnu, ponudu i potražnju, te ponajviše na budućnost?

Sve manje me zanimaju podaci o popularnosti stripa i količini njegovog konzumiranja. Mislim da si tim stvarima što manje trebam punit glavu. Činjenica je da strip ne znači mladim generacijama toliko koliko je značio prije. Zvonko Jesenković je jednom prilikom odlično rekao: „Ne odrasti sa stripom ispod ruke je, barem tada, bilo kao da si preskočio pubertet“. To se uvelike promijenilo i to je potpuno normalno uz ovu ekspanziju raznih medija i sadržaja koji oni nude. Kao i u svim medijima, tako i u stripu ima kiča i šunda. Ne volim kada govore strip je umjetnost! Slažem se, ali iz tog mora stripova treba izdvojiti ono što je stvarno vrijedno i to prezentirati kao umjetnost. I slikarstvo je umjetnost, no jesu li sve slike umjetnička djela? I sam sam bio uvučen u tu mrežu gluposti i laži. Ne znam hoću li se ikada iz toga izvući. Ne želim da se to desi nekom mladom crtaču. Na meni je da crtam, da se educiram i na taj način možda nekome nešto pružim. Možda kroz strip radionice uspijem zainteresirati nekoga tko će ostati u stripu. To mi je cilj. Što bih poručio? Hmmm... Budite vrijedni i ne gubite vrijeme! He, što god to značilo.

Izvadak iz razgovora koji su vodili
Ivan Trenkl i Saša Papić

LEGENDA PORTRET KARIKATURE

David Levine, umjetnik koji je duhovitim karikaturama ilustrirao *New York Review of Books* više od 40 godina, umro je krajem prošle godine u 83 godini života. Levine je umro u New York Presbyterian Hospital na Manhattanu od raka prostate i nastalih komplikacija.

Urednik *The New York Review* nazvao je Levina "najvećim karikaturistom svoga doba." Levine je crtao političare, književnike i povijesne ličnosti. U jednom poznatom crtežu iz 1966., predsjednik Lyndon B. Johnson je podignuo košulju i otkrio ožiljak u obliku karte Vijetnama.

Radovi Davida Levinea također su se pojavljivali u listovima *Esquire*, *The New York Times*, *The Washington Post*, *Rolling Stone*, *Sports Illustrated*, a *The New Yorker* i drugim publikacijama.

Njegovi radovi su u stalnim zbirkama Metropolitan Museum of Art, Library of Congress i England's National Portrait Gallery, kao i u drugim izložbenim prostorima.

Levine je rođen u Brooklynu 1926. godine, a studirao je na Brooklyn Museum of Art School, Pratt Institute, Temple University's Tyler School of Art i Eighth Street School of New York.

UMRO DELČO MIHAJLOV

Nakon duge i teške bolesti, u 63. godini umro je makedonski karikaturista **Delčo Mihajlov**, doajen makedonske karikature, animiranog filma, ilustracije, te promotor makedonske kulture u svijetu.

Mihajlov je rođen u Skopju 1947. godine, a diplomirao je arhitekturu (1974.). Prvu je karikaturu objavio sa 14 godina, a od 1963. je počeo redovno objavljivati karikature u zemlji i inozemstvu. Godine 1977. režirao je svoj prvi animirani film kao kompletan autor, u produkciji Vardar filma.

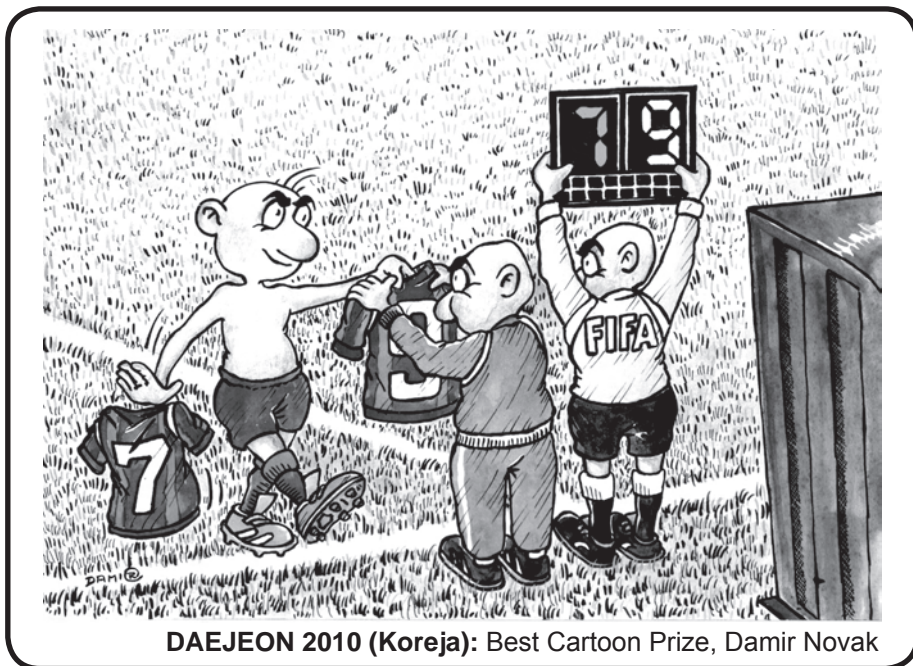
Hrvatsko društvo karikaturista surađivalo je sa Delčom Mihajlovim prilikom njegovog rada na knjizi ANTE PORTAS (2008.) u kojoj je pokazao kako karikaturisti doživljavaju pristupanje EU i NATU. U knjizi su zastupljeni članovi HDK (Ivan Haramija, Miloš Panić, Zdenko Puhin, Ivan Šarić, Midhat Ajanović, Hule Hanušić, Ivan Pahernik, Roko Idžojić, Frano Cebalo, Luis Postruzin, Miroslav Georgievski i Čedomil Mišković). Izložba karikature Ante Portas, prošle je godine otvorena i u Bruxellesu.

ZABAVNE ILUSTRACIJE

Sigurno ste i sami već primijetili da se home page popularne tražilice **Google** povremeno mijenja. Naime, Google ima ljude zaposlene da izrađuju zabavne ilustracije koje se prilagođavaju aktualnim događajima i datumima u svijetu. Tako ćete za Valentinovo imati modificirani logo Googlea koji će prikazivati čokoladno srce.

"Zaista se jako dobro zabavljamo kreirajući", izjavio je Michael Lopez, web-dizajner koji vodi grupu kreativaca u Kaliforniji. Lopez je dodao da zaposlenici diljem svijeta pomažu u donošenju ideja za neka nova ruha Googlea. Lopez je za CNN izjavio da se identitet Googlea ponekad mijenja jer je to zabavan način da se korisnike podsjeti na ono što trebaju napraviti taj dan. Podsjeća ih tako na činjenicu da trebaju nekome čestitati određeni blagdan ili na važnu povijesnu obljetnicu.

"Uvijek nastojimo doći do nekakve nove, svježije i kreativne ideje. Na zanimljive ideje dolazimo svaki dan", izjavio je Lopez. Dodao je i kako svojim kreativnim idejama ne namjeravaju zauzeti nikakav politički ili socijalni stav. Osim što ih ponekad iznenadimo, korisnike možemo i naučiti nečemu. U ovom poslu bitno je biti kreativan i zabavljati se.", zaključio je Michael Lopez.

DAEJEON 2010 (Koreja): Best Cartoon Prize, Damir Novak

TRIO U COLLOSU

U petak 14. svibnja u kafeu „COLLOS“ na Jarunu, otvorena je nova izložba karikatura. Nakon izložbe portretnih karikatura „Bože čuvaj Hrvatsku“ Ivana Lekića Lexa, karikaturisti, **Ivan Sabolić**, **Davor Trgovčević** i **Krešimir Kveštek** izložili su 50-setak svojih radova. Nakon kratkog predstavljanja autora i rada HDK Ivan i Krešo počastili su goste besplatnim crtanjem portretnih karikatura. Stela Juriček, organizatorica izložbe, najavila je nove slične projekte vezane uz karikaturu. Posjetitelji izložbe i gosti kafića dobro su se zabavljali što možete vidjeti i na fotkama. (K.K.)

Ivan Sabolić

OTO U SLOVENSKOM DOMU

U srijedu 28.4. otvorena je izložba karikatura **Ota Reisingera**, poslije retrospektivne izložbe 2008. u Klovičevim dvorima ova izložba je održana u intimnoj atmosferi Slovenskog doma za užu „obitelj“ poštovaoca Otinih karikatura. Izložene karikature nastale su u zadnje dvije godine te isrcrtavaju stvarnost prosječnog građanina Za-

greba, no istodobno s lakoćom ih može iščitati svaki građanin na ovom našem, malom, plavom planetu.

Franjo Dulibić, autor izložbe, otvorio je izložbu sa svojevrsnim intervjuom-razgovorom kroz koji je Oto majstorski otplesao i s izuzetnim darom za detalj i brzu zafrkanciju uveselio i šarmirao publiku. Taj dar zapažanja detalja, sitnih svakodnevnih događaja provlači se i kroz Otine karikature koje svakodnevnicu kroz geg osvjetljavaju u pravom svijetlu i situacije koje nas u stvarnom životu mogu frustrirati, kao novopečeni tajkuni ili izvitoperena novogradnja, dobivaju ono što u biti i zaslužuju-smijeh. Oto s starogradskim štihom gospodski ali oštro predstavlja ovaj iskrivljeni oblik kapitalizma koji vlada oko nas samo kao jedno obično cirkusko ogledalo koje iskripljuje stvarnost, no istodobno svakom postaje jasno da će se to ogledalo prije ili kasnije razbiti, a ostati će samo ono što istinski ima i svoju estetsku i moralnu vrijednost, a u tu se kategoriju naravno moraju ubrojiti i Otove karikature. (Nataša Rašović)

Krešimir Kveštek

CULTURE SHOCK I NIK

Slučaj, ili ipak umješnost organizatora, htjeli su da Križevci sredinom ožujka budu domaćin hrvatskim premijerama dvaju kulturnih događaja! Na ovogodišnjem, šestom po redu festivalu Culture Shock, što ga u Klubu kulture organiziraju križevačke udruge K.V.A.R.K. i P.O.I.N.T. u petak je promovirana knjiga Kriza - hrvatski horor, tandema Velimir Grgić-Marko Mihalinec, koji su primjerke ovoga svog potresnog alter-romana donijeli još vruće iz tiskare, a onda se u subotnju večer „ukazao“ i **Nik Titanik**. Poznati karikaturist doveo je „svoju“ Šteficu Jambrišćak i ostale likove koji već godinama odražavaju surovost naše stvarnosti. Izložbom u Križevcima Nik je započeo hrvatsku turneju. Kulturno-šokantni vikend okrunio je svojim izvedbama Mario Kovač, kao frontmen benda Zvonko i Gradski ured za kulturu.

MOJ OBRAČUN S NJIMA

U sklopu programa kampanje povodom Europskog tjedna kretanja u Koprivnici u izlozima Knjižnice i čitaonice Fran Galović bila je od 11. do 19. rujna postavljena izložba karikatura **Ivana Haramije Hansa** pod nazivom Moj obračun s njima.

Ivan Haramija Hans, mnogo puta u zemlji i svijetu nagrađivani karikaturist, progovara kroz medij karikature o svakodnevnim problemima koje u prometu doživljavaju pješaci, bolesni, stari, teško pokretni, osobe s invaliditetom...

Njegova je oštrica ovaj puta usmjerena na ponašanje biciklista, motociklista i vozača automobila koji ugrožavaju pješake na „njihovom“ terenu – pješačkim prijelazima, stazama, gradskom parku.

„Ne samo djeca i mladi, nego i odrasli ljudi voze po pješačkim stazama. Djeci ništa ne zamjeram, oni su preslika ponašanja starijih“, kaže Ivan Haramija Hans povodom ove izložbe i dodaje: „Danas svi svima smetamo. Ne samo zbog tempa života, nego i života uopće. Svi smo nervozni, svi bi režali jedni na druge. Naravno, tko je jači, taj i kvači. Nisu ni pješaci bezazleni. I oni prelaze cestu i hodaju po biciklističkim stazama i zelenim površinama gdje to nije dozvoljeno. Kad bismo se svi pridržavali propisa, onda nitko nikome ne bi smetao. A kome se žuri, neka krene dan ranije“, zaključuje u svom stilu ovaj naš popularni sugrađanin humorističkog i britkog duha, inspiriran u crtanju karikatura vlastitim opažanjem, iskustvom i doživljajima.

BUĆAN I VIZUALNA KARIKATURA

U dvije uzastopne prilike Boris Bućan dao nam je priliku da ga iznova prepoznamo: najprije se u Galeriji Studentskog centra u Zagrebu pozabavio (u znaku sjećanja na svoju prvu originalnu izložbu likovnih parodijskih varijacija sa znakovima svjetskih firmi) s poznatim brendovima današnjice. Inspiracija i djela na toj su izložbi karikaturne naravi.

Nedugo zatim (ožujak 2010) u Klovićevim dvorima u Zagrebu iznenađuje Bućan velikoformatnim „zagonetnim“ slikama.

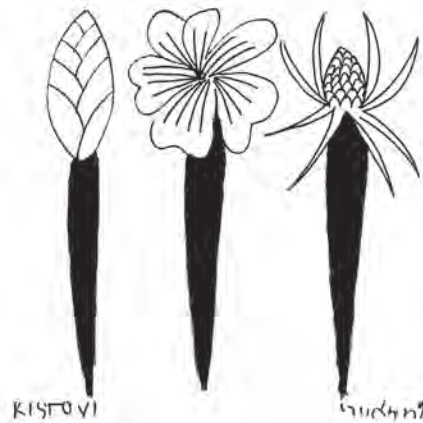
O njima su temeljiti uvodni predgovori u krasnom izložbenom katalogu. Znalčki se govori o kombinacijama, transformacijama i višeznačnosti prikazivanja na slikama. U teorijskom svjetlu postmoderne te karakteristika Bućana kao sasvim posebnog.

No kao da je izostao, izbljedio onaj neposredan doživljaj karikaturnog. Koji se doduše može opisati riječima - ali ne i prenijeti. Jer snaga je u neposrednom doživljaju viđenog.

Kao da se analitičari i kritičari još uvijek libe prepoznati svojstva likovno karikaturnog pa i tamo gdje se naglašeno slojevito očituje. Već u prvi mah.

Asocijacije, metafore i druge semantičke figure likovnim su jezikom (tu ulaze i rukom napisani nazivi slika) zaigrane na Bućanovim platnima, a u njima kriju i anegdotalne situacije.

Bućana kao umjetničkog velikana treba uvrstiti i u velikana karikature. (F.K.)

OD KLOVIĆA I REMBRANDTA DO WARHOLA I PICELJA – I S KARIKATUROM

(obljetnica grafičke zbirke NSK, Muzej za umjetnost i obrt Zagreb, 8.12.2009 – 31.1.2010.)

U tako širokom vremenskom obuhvatu (od/do) naići ćemo zacijelo i na karikaturu. I doista kronološki već na samom početku izložbe nailazimo na niz karikaturnih portreta Mencija Clementa Crnčića s ruba 19. i 20. stoljeća, a od Vlahe Bukovca suvremene su tada karikature Valdeca i Ferde Kovačevića.

U dvorani gdje je (u „stilu“ oblikovanja postave čitave izložbe) na zidu izveden uvećan detalj Groszove karikature, gusto je ozračje karikature. Tu je nekoliko poznatih karikaturnih djela Georga Grosza iz dvadesetih godina 20.st. Od inozemne klasike na izložbi su i dvije karikature Honore Daumiera. Prilika je ovdje vidjeti poznate Kraljevićeve karikature s početka 20. stoljeća (Autokarikatura, Tučnjava, Medveđi ples). Frano Šimunović sa svojim Pjevačima i Maskiranim ljudima. I Marijan Detoni i Oton Postružnik su tu (inače rjeđe povezivani s karikaturnim). Vremenski i duhom bliži našem vremenu u zbirci su Zlatko Bourek i Ratko Petrić.

Izvanredna prilika; vidjeti i doživjeti karikaturu u povijesnom doličnom okružju.

Naravno, pitanje je - gdje su i druga takva djela karikature koja bi po naravi i likovnoj vrijednosti pripala zbirci; postoje li u Zbirci NSK (no nisu za ovu prigodu odabrana) - ili ih u Zbirci ni nema.

Slično bi se pitanje moglo postaviti i za/uz novi Muzej suvremene umjetnosti u Zagrebu. (F.K.)

KLJAKOVIĆ KOD MEŠTROVIĆA

Izložbama o Kljakoviću pridružila se (prosinac 2009., siječanj 2010.) i komorna izložba u Atelijeru Meštrović u zagrebačkoj Mletačkoj ulici (gdje je prije 2.svjetskog rata Meštrović i stanovao) s još nekoliko stvari.

Tako se u ovom malom intimnom ali i važnom memorijskom dodatku našlo mjesta i za nekoliko karikatura koje su iz fundusa Muzeja Ivana Meštrovića kojima pripada i Atelijer Meštrovića u Zagrebu.

Karikature su tiskane i u popratnom katalogu/letku ove izložbe:

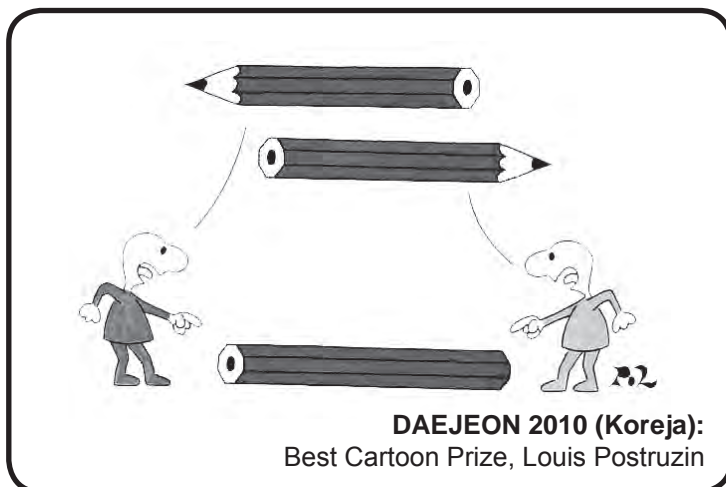
Ivo Režek 1934. na crtežu (karikaturi) tušem BOGODANI prikazuje Boga kako uznosi Meštrovića uoči gradnje njegovog paviljona u Zagrebu, a u blizini je i „Kljaka“ poput anđela s trubom.

Fedor Vaić pak 1938. u karikaturnom krokiju naznačuje olovkom kako Meštrović pokazuje Kljakoviću i Krizmanu svoje novo dijelo.

Tu je i čestitka OD MEŠTRA MEŠTRU, OD SRCA SRCU iz 1932. pjesma s karikaturama Meštrovića i njegovih prijatelja. Nije naznačeno čija je karikatura (tuš na papiru 29/21 cm), najvjerojatnije Kljakovićeve.

A uz njih je tu i već poznata karikatura Kljakovića iz 1922 godine, s formacijom poznatih umjetničkih osoba (pomalo i nadrealistička) UMJETNOST I LJEPOTA.

Doživljaj karikature u ovom ambijentu zaista je poseban.

DAVOR U PREDVORJU

Izložba portretnih karikatura **Davora Trgovčevića** održana je u Galeriji u predvorju u Mihanovićevoj 12, u razdoblju od 29. lipnja do 31. kolovoza 2010. Izloženo je 56 portretnih karikatura, a mogle su se vidjeti face članova vlade, političara, niz istaknutih privrednika (dio njih iz Remetinca), ali i Carla Bruni (naravno i Nicholas Sarkozy), Željko Mavrović, Miroslav Škoro, Oto Reisinger, Goran Višnjić i dr.

Nik Titanik je svoja razmišljanja o Davoru Trgovčeviću napisao u predgovoru kataloga, a ispričao na otvorenju izvrsne posjećene izložbe.

„Nikada za sebe nisam smatrao da sam lijena osoba. Dižem se ranom zorom, radim od jutra do mraka, nastojim svima pomoći kad me zatraže i kad god to mogu, operem tu i tamo suđe, kosim travu, skupljam bobice i lovim bizone. Živim od crtanja. Crtam svakodnevno dvije karikature za novine i često portretne karikature po narudžbi. Dakle, prema društvenim standardima mogu se smatrati marljivom osobom.

I onda sam upoznao Davora.

Bilo je to prije nekih desetak godina kad sam kao preplašeni mladac došao prvi put u Hrvatsko društvo karikaturista. Sjećam se, sjedio je za stolom u crnom odijelu (!) i kravati, a ispred njega je bio papir i brdo drvenih bojica. Okolo njega živopisno društvance koje nije crtalo već je pilo pivu i zezalo se. Nije mario za njih, a pogotovo nije mario za mene.

Crtao je.

Odjednom, dok sam se predstavljao tajniku Puhinu, čovjek u crnom je progovorio. Sarkastičnim komentarom ubacio se u razgovor živopisnom društvancu i “sasjekao” ih uzduž i popreko. Svi su se nasmijali. A on je nastavio crtati. Polako i strpljivo. Malo sam se približio i vidio sam da crta portretnu karikaturu nekog lika. Pokraj papira na kojem je polako u boji nastajala karikatura bilo je dva tri papira s već nacrtanim karikaturama iste osobe, ali u olovci. Rekoh sam sebi: “Jel ovaj normalan?”. Naime, radi dupli odnosno trodupli posao. Kako mu se da?

Godine su prolazile tijekom kojih sam svjedočio nastajanju mnogobrojnih Davorovih karikatura. Uvijek je radio skicu, pa je nacrtao gotovu karikaturu u olovci i tek onda je finalizirao cijelu stvar drvenim bojicama. Dug i mukotrpan posao kojeg obavlja s nevjerojatnom strpljivošću i preciznošću. Nešto što se meni ne bi dalo ni u ludilu, iako sam obno nacrtao skoro tisuću portretnih karikatura. Brzo. Samo da ih se riješim. Nisam “živio” s njima dok su nastajale. Bio sam i jesam lijen ih crtati.

Za razliku od Davora.

I zato mu se divim.

P.S. Pomalo ga se i bojim, ali o tome ću drugom prilikom ;)”

Davor Trgovčević rođen je 21.06.1959.godine u Slavonskom Brodu. Od 1971.god živi u Zagrebu. Zvanje inženjer strojarstva stekao je na zagrebačkom FSB-u. Od 1985. radi u TŽV Gredelj, trenutno kao šef Službe investicija.

Od 1989.god član je Hrvatskog društva karikaturista (trenutno obnaša već treći mandat dopredsjednika društva) i FECO-a. Bavi se prvenstveno portretnom karikaturom. Objavljuje u brojnim hrvatskim časopisima. Ilustrirao je nekoliko školski udžbenika. Sudjelovao je na gotovo svim međunarodnim festivalima karikatura.

Osvojio je niz priznanja: Cuneo (Italija) 1992., Sv. Ivan Zelina 1995., Cuneo (Italija) 1995., Bjelovar 1996., i Kina 2006.

Do sad je imao pet samostalnih izložbi, a web stanica je www.davor-trgovcevic.com

STRIP O DAVIDU BECKHAMU

Ovog ljeta na kioscima će se moći kupiti biografija Davida Beckhama. No, ne bilo kakva. Nogometaš, naime, postaje junak stripa. Njegov život tako će biti prikazan živim bojama i tekstom u balončićima te će tako život engleskog reprezentativca biti na inovativan način predstavljen ljubiteljima stripa.

Izdanje će se baviti ponajprije usponom mladog Beckhama te njegovom karijerom u Manchester Unitedu. Naravno da strip neće zaobići ni njegovu vezu i brak s Victorijom Adams, kao ni avanturu sa starletom Rebeccom Loos. Supružnici Beckham zanimljivi su cijelom svijetu te su postali svojevrsan brand koji može prodati sve. Stoga ne sumnjamo ni u popularnost ovog stripa.

DANI HUMORA U OROSLAVJU

Početkom travnja ove godine otvorenjem izložbe karikatura započeli su tradicionalni **Dani humora u Oroslavju** u organizaciji Otvorenog učilišta. Na izložbi, koja je postavljenja u Društvenom domu u Gornjem Oroslavju izložene su karikature članova Hrvatskog društva karikaturista, preseljene iz Kule Lotrščak (gdje su bile izložene tijekom studenog 2009.godine). Izložba je dopunjena radovima iz poznatih fašničkih listova Zvonec, Potepuh i Pehalec.

U prigodnom programu nastupila je krapinska folklorna skupina Viline te članovi Amaterskog dramskog kazališta Sveti Križ Začretje. Naravno, kao i svake godine Milan Lekić se odazvao pozivu organizatora i portretirao posjetitelje koji su željeli sjesti pred njegov flomaster.

NOĆ MUZEJA UZ KARIKATURU

Best of OSKARfest naziv je izložbe koja se u Galeriji Krsto Hegedušić u **Petrinji** održavala tijekom siječnja i veljače. Autor Dado Kovačević odabrao je za izložbu, koja je otvorena u sklopu akcije Noć muzeja, pona-jbolje radove sa dosadašnja dva OSKARfesta, međunarodne izložbe karikature koja se održava u gradiću Osoru na otoku Cresu, a koju pomaže i HDK kao suorganizator.

Janko Bučar je otvorio izložbu riječima: „Od djece do odraslih svi rado posjete ovu izložbu jer se upravo najljepše uklapa u dane opuštanja i odmaranja. Darivajući osmijeh, a često i smijeh koji se prenosi do domova posjetitelja našeg Jadrana, kao duhovni (i duhoviti) suvenir“.

Izložbu je prigodnim riječima otvorio zamjenik gradonačelnika Milan Herceg. Održana je i tombola za posjetitelje, a na otvorenju je svirao Ad hoc band profesora Milana Schmidta.

DAEJEON 2009 (Koreja):
Best Cartoon Prize, Milan Alašević

DEVET GODINA SURADNJE

Pučko otvoreno učilište **Ivanić-Grad** u suradnji s Hrvatskim društvom karikaturista organiziralo je u utorak 9. veljače u Domu kulture tradicionalnu godišnju izložbu karikatura, a ova lijepa tradicija traje već devet godina. Na početku fašničkog programa uz izložbu u Ivanić-Gradu su doputovali i predstavnici HDK Zdenko Puhin (fotografirao za arhivu Društva), Davor Trgovčević (otvorio izložbu i predstavio rad HDK) i Milan Lekić (radio „munjevite“ portret karikature posjetitelja).

Tom prigodom gradonačelnik Boris Kovačić simbolično je predao vlast u Gradu maškarama uručivanjem gradskog ključa Princu i Princezi Fašnika. Gostovali su i gosti sa Samoborskog fašnika.

DAEJEON 2010 (Koreja):
Best Cartoon Prize, Branko Meštrović

BEDAKI NORIJU SAKI DAN, A PAMETNI SAMO NA FAŠNIK

Od 26.01. pa sve do kraja fašnika u prostoru **Samoborskog muzeja** trajala je 14. Međunarodna izložba karikatura (na temu „U se, na se i poda se“) u sklopu 184. samoborskog fašnika. Izložba je plod suradnje između Hrvatskog društva karikaturista i Turističke zajednice Samobor i Samoborskog muzeja.

Na izložbi je postavljeno 90 karikatura nastalih iz pera isto toliko domaćih i stranih autora, a cilj radova izloženih na ovoj izložbi je borba protiv svakodnevnih stresova, a smijeh kao i karikature i poklade ne poznaju granice. Izložba kroz temu „U se, na se i poda se“ propituje osnovne ljudske potrebe, a u konačnici briše stres, izaziva puno smijeha i sve nas nasmijava! Ne znamo u kojoj mjeri karikatura može ponuditi rješenje izlaska iz krize, ali sigurno onim svojim duhovitim dijelom ukazuju na sve čovjekove slabosti koje su nas, svjesno ili nesvjesno, dovele u položaj žrtve pretjeranih želja ili žrtve vlastite pohlepe. Humor nikako nije uzrok svega toga, nego svojom iskričavošću pokazuje koliko smo ranjivi, a i nepobjedivi.

Darko Pavić: MOJ OSMIJEH I JA

U ponedjeljak 13. rujna **Darko Pavić Dajka** ponovno je nakon dužeg vremena priredio izložbu karikatura u caffe baru "Kavalir" u samom središtu Zagreba. Naslov izložbe preuzet je od popularne šansone Jadranka Črnka "Moj osmijeh i ja". Bila je to lijepa večer, ne samo zbog Pavićevih karikatura već i zbog mnogo posjetitelja, ljubitelja karikature, ponajviše iz HDK, ali i velikog broja prijatelja autora. Darko Pavić je ovog puta pripremio malu retrospektivu svojih najboljih radova, onih nagrađenih, pohvaljenih ili prodanih ljubiteljima karikature.

Darko Pavić je rođen u Slavonskom Brodu, a profesionalni je karikaturist, ilustrator i animator u crtanom filmu. Karikature objavljuje od svoje sedamnaeste godine (1974.) u Sportskim novostima, Vjesniku, Studiju, Startu, SN Reviji, Dinamovom Vjesniku, Hajdukovom Listu, Večernjem listu, Slobodnoj Dalmaciji, Mili, Zori, Sraki, Erosu ... te u inozemnim časopisima „Eullenspiegel“, Nebel-spalter“ i „Sportmagazin“. Radio je na crticiama „Čudesna šuma“, „Čarobnjakov šešir“, „Mali leteći medvjedić“ i dr. Danas radi kao ilustrator naslovnica za pisane romane „Colt“, „Afrodita“, „Valentina“ i strip „Alan Ford“. Dobitnik je brojnih nagrada i priznanja, a najnovije (prošlotjedno) je priznanje iz Braille (Rumunjska).

I ova izložba je pokazala kako je karikatura zanimljiva ljudima, a prije svega radi druženja i uspostavljanja suradnje. Tako je posjetitelje zabavljao gitarist - ulični svirač Vilko uz kojeg je društvo i zapjevalo, te ostalo duže od predviđenog vremena.

O autoru veoma pohvalno je govorio dopredsjednik HDK Davor Trgovčević, kao o već afirmiranom karikaturisti, ali koji bi mogao postići puno više kada bi s još većom ozbiljnošću prihvatio se posla.

Za ovu izložbu pripremljen je i katalog s gotovo svim izloženim radovima na 24 stranice u boji, što je rijetkost za pojedinačnu izložbu karikatura. Po svoj prilici najbolje je izlagati u popularnim kafićima gdje radove vide mnogobrojni gosti, a i karikatura kao opuštajuća umjetnost dobro se uklapa u atmosferu uz kavu ili čašicu razgovora.

Na otvaranju izložbe govorio je i Janko Bučar, koji je napisao predgovor za katalog. Ovdje donosimo kratke izvratke:

„Radovi objavljeni na ovoj izložbi, nisu na tom putu, ali autor je jedan od rijetkih koji se pokušava baviti područjem onog najintimnijeg nakon onoga što zovemo ljubav, ako ne i još intimnije, naša unutarnja stvar, naša duša i vjera koja se krije ili javno proizlazi iz nje, u nadi i vjeri da će se spasiti nakon što završi ovaj svjetovni život, jer duhovni je nevidljiv i nemoguće ga je ljudskom mozgu pojmiti ili predvidjeti. Karikirati ili uveličavati, pretjerivati u području kao što je vjera iznimna je hrabrost autora, koji se do preobraćanja nije uopće bavio tim pitanjem. Slikajući onu drugu stranu onog najintimnijeg „ljubav“ pokazao je svu otvorenost umjetnosti i kako osobnu slobodu koju uživa od slobode Crkve i društva u kojima djeluje. Tu pozitivnu slobodu treba čuvati, razvijati, podržavati i održavati u duhu snošljivosti, i poštivanja različitosti u mišljenjima, bez prisilnog nametanja ili pak ugrožavanja nekog.

Slikajući karikature na temu vjere i ne samo vjere izložene pod naslovom „Moj osmijeh i ja“, naravno, da autor također ulazi u naše intime, naše duše, ali prije svega otvara svoju dušu, koja čita ono što proživljava u tom našem sadašnjem svijetu i životu, ali čini se bez kritičkog stava prema sebi. Naime, i svi mi kada gledamo sebe, je li to izvana ili iznutra, ne želimo, pa se tako i ne možemo vidjeti, posebno, ako je tome potreban onaj kritički pogled, iznutra u naskrivenije u nama. Kada bi to činili, ne bismo ni sebe niti druge dovodili u za svih nepoželjnih situacija, od otuđenosti, razvoda brakova, prijateljstava, gubljenja radnog mjesta, do onog najtragičnijeg kada čovjek u punoj snazi više ne može, prehranjivati samog sebe, a kamoli obitelj, samo zato jer je tako htio. Pobjediti sebe u nevolji, može se s dubokom i iskrenom vjerom, radom i pomoći okruženja, ali samo ako to netko želi i hoće.

Listajući i pomno iščitavajući „Moj osmijeh i ja“, uvjeren sam, svatko će dobro razmisliti u dnu svoje duše, okrenuti se oko sebe, vidjeti slične probleme i osjetiti nove mogućnosti, nove pobjede nad samim sobom, ne kukajući nad ovim lijepim životom. Koliko god autor i mi ponekad pretjerujemo u našim viđanjima života, vjere, Crkve, Boga, trebamo se okrenuti punini vjere, poštujući temelje ljudskog života i suživot, Deset zapovijedi Božjih, imajući u vidu ne samo sebe, već i svog bližnjeg i daljnjeg brata ili sestru u nevolji, te ga naučiti i podučiti, za rad i život, dokle je to god u mogućnosti po prirodi i volji Božjoj.

Ako pak ponekad pretjeramo, iz tog treba izvući pouke i dobro, kao što je i ova knjiga (katalog), upravo, unatoč pretjerivanju, dobar proizvod još uvijek obećavajućeg umjetnika autora, velikih mogućnosti.“ (J.B.)

IKONA ANIMACIJE

Jedan od najstarijih likova iz crtića, mornar **Popaj** prvi put se pojavio u stripu Thimble Theatre 1929. godine i postao ikonom animacije. Njegove slavne mišičave podlaktice postat će još veće njegovim povratkom na veliki ekran u 3D tehnici.

Kompanija Sony Pictures i njezin odjel za računalnu grafiku ImageWorks napraviti će novi dugometražni 'crtić' o slavnom mornaru Popaju i njegovoj mršavoj družici Olivi.

Popaj se prvi put pojavio u stripu Thimble Theatre 17. januara 1929. godine, a stvorio ga je američki crtač Elzie Crisler Segar. Posljednji put na velikom ekranu pojavio se 1980. godine, kada je Robert Altman režirao njegovu igranu verziju s Robinom Williamsom u glavnoj ulozi.

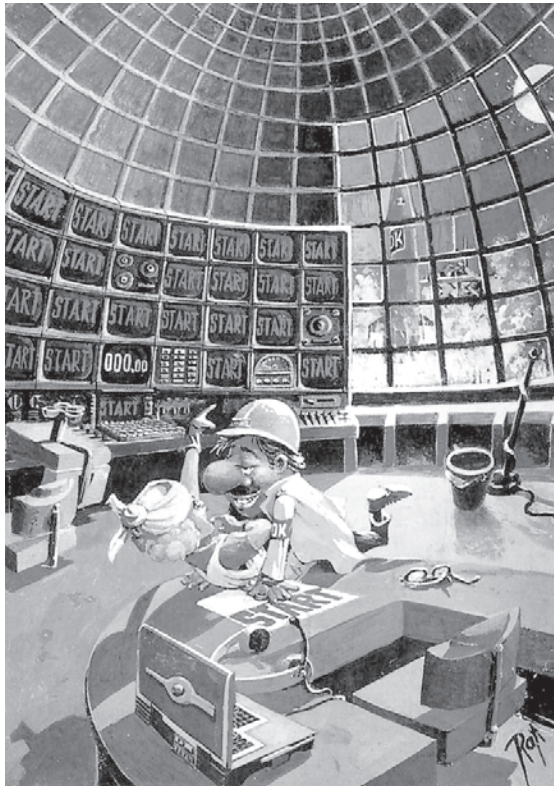
SRPSKA JAVNOST JE ŠOKIRANA

Srpska javnost ostala je šokirana činjenicom da je gotovo 90 posto crtanih filmova za djecu, koji se mogu naći u videotekama te kioscima, sinkronizirano na - hrvatski jezik. Prema pisanju srpskog Pressa, djeca iz Srbije putem tih crtića

usvajaju riječi poput 'tijekom', 'nazočno', 'odjenuto', 'vjetrovito', 'tjedan', 'glazba', 'uhititi',...

Zajedno s filmovima, na kioscima se prodaju i slikovnice na Hrvatskom. Na 'problem hrvatskog u Srbiji' posebno se osvrnuo Dragoljub Zbiljić, profesor srpskog jezika i predsjednik Izvršnog odbora Udruženja 'Ćirilica', koji je za Press izjavio:

- Srpska djeca i Srbi sve više u izgovoru i pisanju poprimaju hrvatske jezičke varijante, što poprma karikaturalne osobine, jer su hrvatski lingvisti prinuđeni da poradi razlikovanja i ustoličenja svog posebnog jezika prave smiješne konstrukcije. Uostalom, treba se u nečemu ugledati i na Hrvate. Jer, oni nikada ne nude svojoj djeci srpski jezik bez prilagođavanja.

DAEJEON 2010 (Koreja):
Best Cartoon Prize, Željko Cerić

STRIP U MAKARSKOJ

Makarska je u svibnju svoje dimenzije, peti put po redu, opet svela na malo mjerilo - kvadrat stripa. Trodnevni regionalni festival stripa, **MaFest**, koji iz godine u godinu raste na karti svijeta.

MaFest je ugostio neke od najvažnijih crtača i scenarista. Tako su se publici predstavile Bonellijeve perjanice, Pasquale Ruju i Giampiero Casertan, scenarist i crtač Dylan Doga. Među glavnim gostima su i Argentinac Eduardo Risso, crtač Batmana i Wolverinea, te Španjolac Enrique Sanchez Abuli, autor fenomenalnih Torpeda i Crnjaka. Došao je i Zoran Janjetov (Tehnoočevi), Ivo Milazzo, autor Kena Perkera, te Goran Parlov, a u pozadini glavnih događaja entuzijasti će moći doći na radionice gdje će ih stripu učiti najveći domaći i strani majstori. Lovci na autograme imali su priliku dobiti i potpisane primjerke svojih omiljenih stripova.

MODESTY BLAISE

Modesty Blaise, iako već neko vrijeme mrtva, ovog je tjedna po drugi put ostala siročić. Prvi put joj se to dogodilo još za Drugoga svjetskog rata, bar tako kaže priča, kad je negdje na Balkanu 12-godišnja djevojčica pobjegla iz logora i krenula životnim putem skitnje, kriminala i, najposlije, pravde. Ovog je tjedna, pak, u 90. godini života preminuo njezin "usvojitelj", **Peter O'Donnell**, čovjek koji je kao mladi dočasnik britanske vojske na Bliskom istoku ugledao samodostatno i samosvjesno siročić koje će ga nadahnuti da dvadesetak godina poslije - kad mu ponude pisati strip "kakav je oduvijek želio" - stvori Modesty Blaise, možda najveličanstveniju stripovsku junakinju svih vremena.

Strip o Modesty Blaise završio je 2001. Prije toga se, u kratkoj priči "Cobra Trap", O'Donnell pobrinuo da svojim junacima podari dostojan (i dostojanstven) svršetak, posljednje što im je nedostajalo za ulazak u mit. Konačno se, 3. svibnja ove godine, i Peter O'Donnell pridružio svojim junacima. Je li tu priči kraj?

HOTEL EUROPA

U Zagrebu je u Galeriji "AZ" Hrvatskog slova, Hrvatske brat-ske zajednice bb, 19. siječnja 2010. otvorena je izložba kari-katura Nikole Listeša pod naslovom Hotel Europa.

O Listeševim karikaturama govorio je Hrvoje Hitrec, koji je, između ostalog, rekao: Nadarenost i likovno majstorstvo samo su oruđe političkog karikaturista, a njegova je stožerna vrлина autorova karakternost, odnosno dostojanstvena i nepotkupljiva čvrstina temeljnih političkih, ljudskih i nacionalnih stajališta koja nisu – gledano mudrim očima povijesti – svjetonazorno obilježena u smislu političkoga svakodnevlja, nego izviru iz vjekovnoga iskustva naroda. (...)

Nikola Listeš ima tu čvrstinu koja ga čini i časnim čovjekom i velikim umjetnikom, ali mu upravo te neosporne vrline u ovo doba političkih ameba i narodnog umora zatvaraju vrata visokotiražnih medija.

Kada za petnaest ili dvadeset godina bude priređena retrospektivna izložba karikatura i stripova Nikole Listeša u Klovičevim dvorima ili sličnom reprezentativnom prostoru, naši će se potomci pitati kakvo je to bilo vrijeme i kakvi su to bili ljudi koji su ignorirali jednoga sjajnog crtača s prirodnim hrvatskim osjećajem i prirodnim osjećajem za humor, čak ga proganjali i sprječavali da njegovi radovi dođu do širokoga kruga ljubitelja političke karikature.

Nikola Listeš je rođen 1960. Kao scenarist i i crtač objavio je dosad sedam naslova, a kao ilustrator opremio je i ilustrirao stotinjak knjiga, plakata, omota. Suradivao je s brojnim listovima u Hrvatskoj i svijetu. Radio je za Disney (Francuska), Playboy (Italija), Heidenheimer Neue Presse (Njemačka) i West Australian (Australija). Autor je prvog stripa o Domovinskom ratu SUPERHRVOJE (1992.). Osvojio je dvadesetak svjetskih i domaćih nagrada, a dvaput je dobio nagradu "Oskarika" koju dodjeljuje Hrvatsko društvo karikaturista.

U svibnju 2001. Slobodna Dalmacija otkazuje mu suradnju zbog političke nepodobnosti. Otada objavljuje u Hrvatskom slovu. Listešov crtež je minimalistički što otvara prostor sjajno pogođenim detaljima da zablistaju u punom sjaju i ispune prostor njegovih dobro odmjerenih kvadrata onim specifičnim spojem humora i humanosti, sarkazma i razumijevanja, koji karakterizira samo istinske majstore karikature.

Listeš se, uz Stiva Cinika, među hrvatskim karikaturistima najuspješnije koristi postupkom stapanja karikature i stripa. Majstor je dvodijelne karikature, u kojoj u prvom kvadratu istodobno daje ekspoziciju i zaplet, a u drugom poentira, i to uvijek vrlo uspješno i duhovito. Strukturom te njegove dvodijelne karikature podsjećaju na epigrame u kojima je poetska ambalaža zamijenjena crtežom.

Simptomatično je da su i Listeš i Cinik, dva ponajbolja suvremena hrvatska meštra političke karikature, "stjerani" u listove koje vodeći mediji – vodeći uslijed navezanosti na centre političke i financijske moći, a ne zbog kvalitete – redovito proglašavaju "niskonakladnim", "desničarskim" i sl. To podosta govori o medijskim slobodama i općenito o stanju stvari u našem društvu.

NASREDDIN HODJA 2010 (Turska): Priznanje, Nikola Listeš

(Damir Pešorda)

VELEMAJSTOR HUMORA

ODJECI

• Pročitao sam da se vaš Pero rodio slučajno. Prije pola stoljeća...

Po uzoru na engleske novine predložio sam uredništvu "Vjesnika" svakodnevnu karikaturu sa stalnim likom. Nazvao sam ga Pero, želio sam da i on, kao i ja, bude strastveni ribič, obični mali čovjek koji se bori sa svakodnevnim problemima. Ljudi koji su vodili "Vjesnik" moj prijedlog su istog trenutka prihvatili, sjećam se, bili su oduševljeni. I evo, već pedeset godina, Pero komentira, doslovno – sve i svašta!

• Desetljećima ste, osim u "Vjesniku" i njegovim izdanjima, crtali i u mnogim europskim časoposima, magazinima, novinama, revijama...

Ondašnja Jugoslavija je, nakon što je Tito Staljinu kazao ono povijesno "ne", odjednom postala zanimljiva Zapadu. Pratili su naše novine, počeli prenositi neke naše karikature. Ponuđeno mi je da surađujem u nekim uglednim tiskovinama, pristao sam. Radio sam godinama za njemačke "Quick", "Neue Revue", "Pardon", za britanski "Punch", nizozemske "De Telegraf" i "Het Parool", za švicarski "Nebelspalter"... Ma sad ni sam ne znam za koga sam sve dugo, dugo radio. I odlično zarađivao. Sve novce koje sam zaradio crtajući uložio sam u kuću u Osoru na Cresu, u sinov stan, automobile... Lijepo sam zarađivao i još ljepše trošio. I ponašao se onako kako je uvijek govorio veliki karikaturist, vaš sugrađanin, Splićanin Davor Štambuk: "Ne želim biti najbogatiji na groblju!"

• Karikatura u Hrvatskoj nestaje, izumire...

... Karikatura u Hrvatskoj je mrtva! Ubile su je reklame, ubile su je oglasi. Danas je svim izdavačima najvažnije imati u novinama što više reklama, što više raznoraznih oglasa. Nije bitno tko što reklamira, važno je da to što reklamiraju plate. I zašto bi onda davali prostor karikaturistima i za to im plaćali kad taj prostor mogu dati oglašivačima i to naplatiti!

• Čini mi se da ste to pojednostavnili...

... Ne! Meni je muka kad čujem da danas više nema karikaturista kao nekad. A kako će ih biti kad nemaju prostora pokazati koliko vrijede!? Ovo današnje vrijeme je idealno za humor, za karikaturu. I onu političku i onu sa socijalnim motivima. Ali, karikaturi i humoru su danas zatvorena vrata. Zbog njegova veličanstva profita. Novac, novac i samo novac. Novac je centar svega, oko njega se sve vrti...

Milorad Bibić-Mosor i Oto Reisinger
Slobodna Dalmacija (skraćeno)

TEHERAN 2009, Iran

9th Tehran Cartoon Biennial 2009

Grand Prize: Ares – Kuba

TEMA: STRAH

First Prize: Yuriy Kosobukin - Ukrajina

Second Prize: Mihai Ignat - Rumunjska

Third Prize: Mohamad Akbari - Iran

Honorable Mention: Saeid Sadeghi - Iran

PORTRET KARIKATURA

First Prize: Oktay Bingöl – Turska

Second Prize: Mohammadreza Doust

Mohammadi - Iran

Third Prize: Dalcio Machado - Brazil

Honorable Mention: Hadi Tabasi - Iran

SLOBODNA TEMA

First Prize: Mahmoud Mokhtari - Iran

Second Prize: Mojmir Mihatov - HDK

Third Prize: Mahmoud Azadnia - Iran

KRUŠEVAC 2009, Srbija

Goldene Helmet / tema: kriza / 562 rada od 217 autora iz 46 zemalja...

1.nagrada: Nikola Maslovara , Srbija

2.nagrada: Valentin Druzhinin , Rusija

3.nagrada: Hule Hanusić, Austrija (HDK)

LEGNICA 2010, Poljska

Grand Prix SATYRYKON:

Rainer Ertha / Njemačka

Gold medal: Jerzy Gruszka (Poljska)

Silver medal: Gerhard Gepp (Austrija)

Bronze medal: Grigori Katz (Izrael)

The theme: "GRIJEH".

Gold medal: DREWINSKI (Njemačka)

Silver medal: Lech Frackowiak (Poljska)

Bronze medal: Břetislav Kovařík (Češka)

KNOKKE HEIST 2010, Belgija

Golden Hat: Ludo Goderis / Belgija

2nd Prize: Pavel Kuczynski / Poljska

3rd Prize: Constantin Sunnerberg / Belgija

BERLIN 2010, Njemačka

Tema : plagijat

1st Prize Marcin Bondarowicz (Poljska)

2nd Prize Hico (Turska)

3th Prize Ares (Kuba)

Priznanje: Bobo Pernecky (Slovačka),

Dre (Belgija), Yuriy Kosobukin (Ukr), Lviv

(Ukr), Octavian BOUR (Rum), **Žarko**

Luetić (HDK), Natalia Vartchenko

(Cipar), Darko Drljević (Crna Gora), Pol

Leurs (Lux) ...

S FESTIVALA

STUTTGART 2010, Njemačka

4th Don Quichotte Int. Cartoon Contest

Tema: INTEGRACIJA

First Prize: Bernard Bouton / Francuska

Second Prize: Kursat Zaman / Turska

Third Prize: Rumén Dragostinov / Bugarska

KETRYZIN 2010, Poljska

tema: ŽENA / učesnika: 485

First Prize: Sonia Churova / Bugarska

Second Prizes: Jurij Kosobukin / Ukrajina,

Anatoli P. Radin / Rusija

Third Prize: Henryk Cebula / Poljska

SANTOMERA 2010, Španjolska

tema: GLOBALIZACIJA

1st PRIZE : Agim Sulaj - Italija

2nd PRIZE : Pascal Gelu - Rumunjska

Priznanja: Enrique Perez Penedo – Španjol,

Jovan Prokopljević – Srbija,

Alicia Canovas Verdu – Španjolska,

German Herrero Escolar – Španjolska

PREŠOV 2010, Slovačka

Golden Keg

Grand Prize: Oleg Šuk (Slovačka)

1. Prize: Markus Grolik (Njemačka)

2. Prize: Lubomír Juhas (Slovačka)

3. Prize: Alexandr Shaurov (Rusija)

PORTO 2010, Portugal

tema: avioni i leteće mašine

600 autora, 71 zemlja

GRAND PRIZE: Jerzy Gluszek / Poljska

2nd PRIZE: Mahmood Azadina / Iran

3rd PRIZE: Stefaan Provijn / Belgija

PRIZNANJA: Frank Hoffmann / Njemačka,

Horacio Cardo / Argentina, Bento Ramos

Ventura / Brazil, Paulo Emmanuel Silva /

Brazil, Aristides E. Hernandez / Kuba,

Antonio Mongiello / Francuska, Pavel

Constantin / Rumunjska, Sevkét Yalaz /

Turska, Muhittin Koroglu / Turska, Augusto

Cid / Portugal, Luc Vernimmen / Belgija,

Aidan Bremmer / Škotska

LISABON 2010, Portugal

World Press Cartoon Sintra 2010

GRAND PRIX: Gabriel Ippoliti, Argentina

PORTRET KARIKATURA

1st Prize: Gabriel Ippoliti, Argentina

2nd Prize: Vaclav Teichmann / Češka

3rd Prize: David Rowe / Australija

EDITORIAL

1st Prize: Angel Boligan Corbo / Meksi

2nd Prize: Jarbas Domingos de Lira Jr. / Br

3rd Prize: Claudio Antonio Gomes / Brazil

GAG

1st Prize: Dalcio Machado / Brazil

2nd Prize: Hassan Karimzadeh / Iran

3rd Prize: William Rosoanaivo / Madag

ISTANBUL 2010, Turska

Aydin DOGAN

First Prize: Ahmet Öztürklevent (Turska)

Second Prize: Sergei Bobylev (Rusija)

Third Prize: Kürşat Zaman (Turska)

Success Awards: Musa Gümüş (Turska),

Necdet Yılmaz (Turska), Evzen David

(Češka), Vladimir Kazanevsky (Ukraine),

Valentin Druzhinin (Rusija), Mohsen Nasari

(Iran), Gomez Claudio Antonio (Brazil),

Jerzy Gluszek (Poljska), Moacir Knorr

Gutterres (Brazil), Kürşat Zaman (Turska),

Mohammad Ali Khalaji (Iran), Pavel

Constantin (Rumunjska).

LONDON 2010, Engleska

KEN SPRAGE

First prize: Farhad B. Reykani (Iran)

Second prize: Mihai Ignat (Rumunjska)

Third prize: Ross Thomson (Engleska) i

Robert Gumpertz (USA)

Priznanje: Cristina Bernazzani (Italija),

Zakeri Alireza (Iran), Jitet Koestana

(Indonezija), Gabriel Ippoliti (Argentina),

Milos Panić (HDK), Darko Drljević (Crna

Gora), Pavel Constantin (Rumunjska),

Benjasit Tumying (Tajland), Ares (Kuba),

Constantin Ciosu (Rumunjska)

DAEJON 2010, Koreja

58 zemalja / 504 autora / 1579 radova

Grand Prize: Xiao Qiang Hou / China

Gold Prize: Musa Gumus / Turska

Silver Prize: Pawel Kuczynsky / Poljska

Silver Prize: Baek Jong In / Korea

Bronze Prize: Mahmood_Azadnia / Iran

Bronze Prize: Miro Stefanović / Srbija

Bronze Prize: Fujio Kuroda / Japan

Bronze Prize: Kim Heung Soo / Koreja

Među dobitnicima BEST CARTOON

PRIZE su i članovi HDK:

Ivan Haramija, Damir Novak, Zdenko

Puhin, Milan Alašević, Marijan Pavečić,

Branko Meštrović, Željko Cerić, Božidar

Vukelić i Louis Postruzin

ZAGREB CARicature 2010, Hrvatska

Grand Prix - Doru Axinte (Rumunjska)

First Prize - Mojmir Mihatov (HDK)

Second Prize - Daniel Eduardo Ravela

(Argentina)

Third Prize - Pawel Kuczynski (Poljska)

Special Prizes:

Serafim Bakoulis (Grčka), Andre Mathijs

(Belgija), Ross Thomson (Engleska)

SOLIN 2010, Hrvatska

GRAND PRIX

RUMEN DRAGOSTINOV / Bugarska

Special Prize: Jurij Kosobukin / Ukrajina,

Pol Leurs / Luksemburg, Vladimir

Kazanevsky / Ukraine, Gumus Musa /

Turska, Saleh Razim / Iran, Sławomir

Łuczynski / Poljska

HAIFA 2010, Izrael

First Prize: Andy Chaushu, Izrael

Second Prize: Marie Plotena, Češka

Third Prize: Sergey Sichenko, Izrael

Special Prizes:

Valentin Georgiev / Bugarska, Eshonkulov

Makmudion / Uzbekistan, Feng Gui Bo /

Kina

Honorable Mention:

Vladimir Kazanevsky / Ukrajina, Sergey

Tunin / Rusija, Jordan Pop Iliev / Makedo

NASREDDIN HODJA 2010, Turska

Na natječaj je stiglo 852 karikatura od 852

autora iz 58 zemalja.

1. Grand Prize: Alessandro Gatto, Italija

Honour Prize: Burak Ergin (Turska),

Houmayoun Mahmoudi (Engleska), Angel

Boligan Corbo (Meksiko), Ahmet

Öztürklevent (Turska), Shahram Rezaei

(Iran)

POSEBNE NAGRADE

Aleksei Kivokourtsev (Rusija), Milko Dikov

(Bugarska), Sadegh Bagheri (Iran), Nikola

Listeš (HDK), Mohammad Ali Khalaji

(Iran), Vladimir Kazanevski (Ukrajina),

Rumen Dragostinov (Bugarska), Trayko

Popov (Bugarska), Sergey Riabokon

(Ukrajina), Aşkın Ayrançioğlu (Turska),

Igor Smimov (Rusija), Ana Maria Pilipczuk

(Argentina)...

SKOPJE 2010, Makedonija

Grand Prix: Darko Marković, Makedonija

First prize for cartoon: Božo Stefanović

(Bosna i Hercegovina)

First prize for strip: Afsun Azimov

Modhadam (Iran)

First prize for satirični crtež: Ludwig

Dušan (Srbija)

Special prizes: Kostadin Ustapetrov

(Makedonija), Tošo Borković (Srbija),

Stane Jagodić (Slovenija), Masafumi

Kikuchi (Japan), Vladimir Kazanevski

(Ukrajina), Alexei Mihalushev (Ukraine),

Lothar Otto (Njemačka), Grigori Katz

(Izrael), Kampaner Angelo (Italija), Ivan

Haramija (HDK), Trajko Popov

(Bugarska).

KYOTO 2010, Japan

First Prize: Jitet Koestana / Indonezija

Second Prize: Pawel Kuczynski / Poljska

Special Prize: Martin Honeysett / Engleska

ŠALJEMO NA FESTIVALE

rok HDK / IZLOŽBA	IZLOŽBA	TEMA	FORMAT BR. RADOVA
30.09. 31.10.	Yun Fuming , Xinmin Evening News 'Aishu Cup' EXPO2010 Cartoon Contest, Room 1803, No.839 Middle YanAn Road, Shanghai 200040, CHINA http://www.fcwfcw.com/Diary.asp?ID=575	1. BOLJI GRAD, BOLJI ŽIVOT 2. SLOBODNA	A4 / A3 neograničen
14.10. 31.10.	Prof. Atila ÖZER, Anadolu University, Eğitim Karikatürleri Müzesi, Akcamı Mah., Malhatun Sokak, No: 6, Odunpazarı, 26030 Eskişehir, TURKEY http://www.ecc-kruishoutem.be/wedstrijden_ENG.html	TURIZAM	min. A4 - max A3 max. 3 rada
28.10. 27.11.	GALLERY-Studio DO, 2285 Cardinal str., H4E 1N7 Montreal, QC, CANADA www.dostudio.ca/contest.html	IN VIÑO VERITAS	A4 / A3 neograničen
07.11. 20.11.	Kulturni centar Kruševac, Festival "Golden Helmet" Topličina br. 2, 37000 Kruševac, SRBIJA	SPAS, SPAŠAVANJE	min A4 - max.A3 neograničen
11.11. 15.12.	Mr. HU ZHEN YU, ROOM 341 BUILDING #364, JIN QIAO SHI DAI JIA YUAN, YUN JING EAST ROAD, TONG ZHOU QU, BEIJING 101121, CHINA http://www.redmanart.com/en/upload_files/goldpanda.doc	1. PANDA – NAŠ NAJBOLJI PRIJATELJ 2. SLOBODNO	min A4 - max.A3 max.5 po temi
02.12. 20.12.	17th DUTCH CARTOONFESTIVAL Postbox 2180, 1180 ED Amstelveen, NEDHERLANDS	NOVI IZVORI ENERGIJE (plin, vjetar, voda ...)	A4 max. 8
2011 13.01. 31.01.	World Press Cartoon, AP. 1179 EC Picoas, 1050-001 LISBOA, PORTUGAL http://www.worldpresscartoon.com/en/#/regulamento	1. PORTRET KARIKATURA 2. GAG KARIKATURE 3. EDITORIAL CARTOON	max. A3 jedan rad po kategoriji
10.02. 25.02.	Miroslaw Krzyskow (Konkurs), ul. Powstancow Warszawy 10/1, 11-400 Ketrzyn, POLAND	ŽENA	max. A3 max.2 rada
03.06. 30.06.	DAEJEON INT'L CARTOON INSTITUTE 450, Wolpyongdong, Daejeon city, 302-280 Seoul, KOREA www.dicaco.com	1. ORIENT+ZAPAD→ PRIBLIŽAVANJE 2. SLOBODNA	max. A3 max.2 po temi

SHANGAI, Kina

Nagrade u RMB : 10.000, 5.000, 2.000... Može se slati original, dobra kopija i digitalni rad (na CD-u) ili e-mailom na freecartoons@126.com. Ima Entry Form, a katalog ne spominju.

ESKISEHIR, Turska

Nagrade: 7, 6 ili 5 dana boravka (za 2 osobe) u hotelu s pet zvijezdica (u Turskoj). Primaju originalne karikature i printane digitalne uradke. Selektirani autori će dobiti katalog. Obavezno poslati i Information Form.

MONTREAL, Kanada

Nagrada je skulptura Olega Dergachova (kanadska banana). Primaju originale, ali ne vraćaju. Katalog za sve selektirane autore. Postoji Entry Form.

BEIJING, Kina

Nagrade 2.000 \$ i 10 nagrada po 200 \$. Katalog će primiti autori odabrani za izložbu. Šalju se originalni radovi i Entry Form, a izložba je prodajna (potrebno je navest cijenu na poledini rada).

AMSTELVEEN, Nizozemska

1.000, 750, 500 i tri puta po 250 EURa. Primaju originalne, printane radove i kvalitetne fotokopije. Organizator šalje katalog selektirane autorima.

LISABON, Portugal

Šalju se karikature objavljene tijekom 2010.godine (dokaz novine u kojima je karikatura objavljena). Nagrade 5.000, 2.500 i 1.000 po svakoj kategoriji (Grand Prix 20.000 EURa). Katalog za selektirane autore, a originale vraćaju (mogu se poslati i potpisani – printani radovi). Obavezan Entry Form.

KETRYZN, Poljska

Nagrade su neočekivane i originalne. Katalog za selektirane autore.

KRUŠEVAC, Srbija

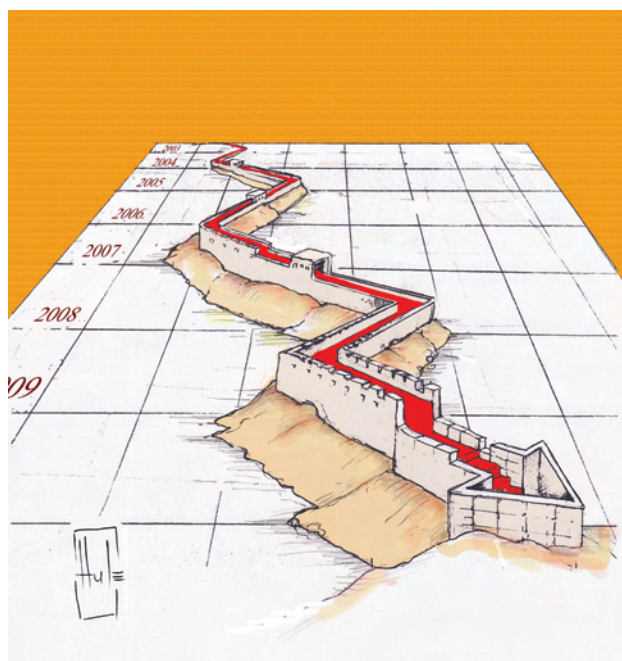
Nagrade 800, 400, 200 EURa. Radove ne vraćaju, a katalog će primiti karikaturisti odabrani za izložbu.

SAMOSTALNO SLANJE NA FESTIVALE (isključivo e-mailom)

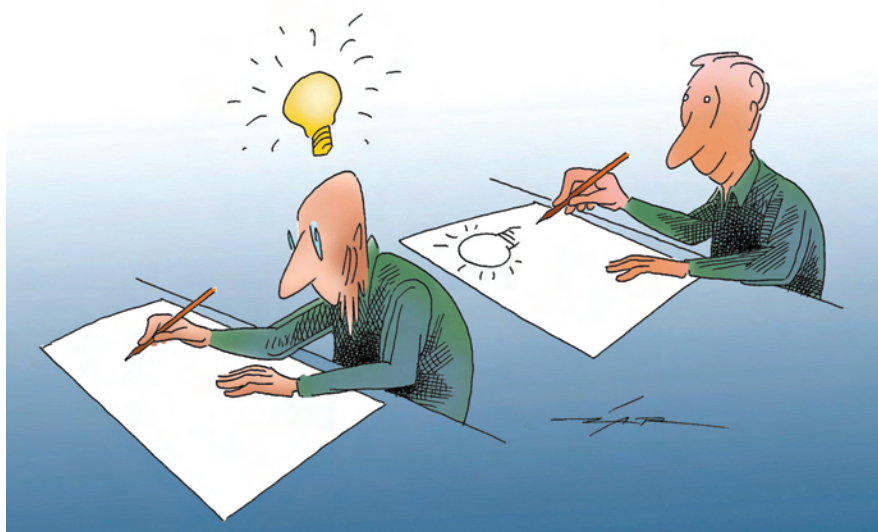
PRIMAJU DO	PRAVILA PROČITAJ NA	TEMA	DRŽAVA
13.10.2010.	http://www.barakaldo.org/hermes/BASES_BARAKALDO_2010/bases.html	NOVE TEHNOLOGIJE	ŠPANJOLSKA
01.10. – 15.11.	http://www.myhobbyplanet.ru/sn/group/159/blog/742/	SVEMIR (SPACE)	RUSIJA
21.11.2010.	http://www.irancartoon.com/2010/daily/contest/City3.htm	KOMPLEKSNOST GRADA	IRAN
01.10. – 15.12.	http://1stsaltandpeppersalon.weebly.com/	SOL I / ILI PAPAR	RUMUNJSKA

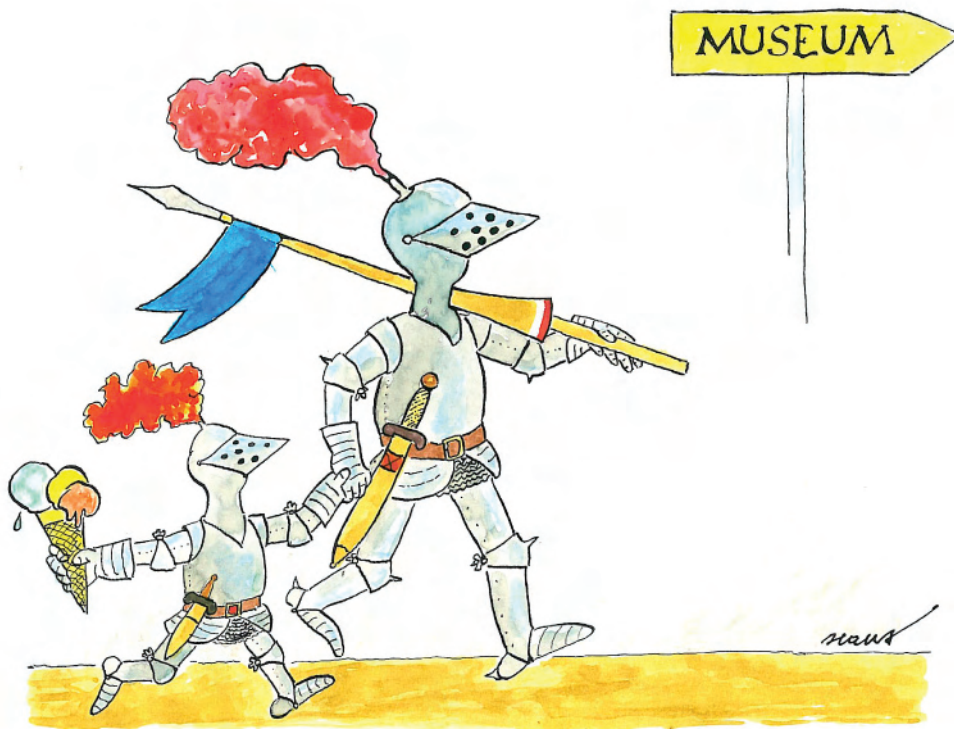
LASTOVO 2010:
Prva nagrada Branko Efendić
Tema: ekologija

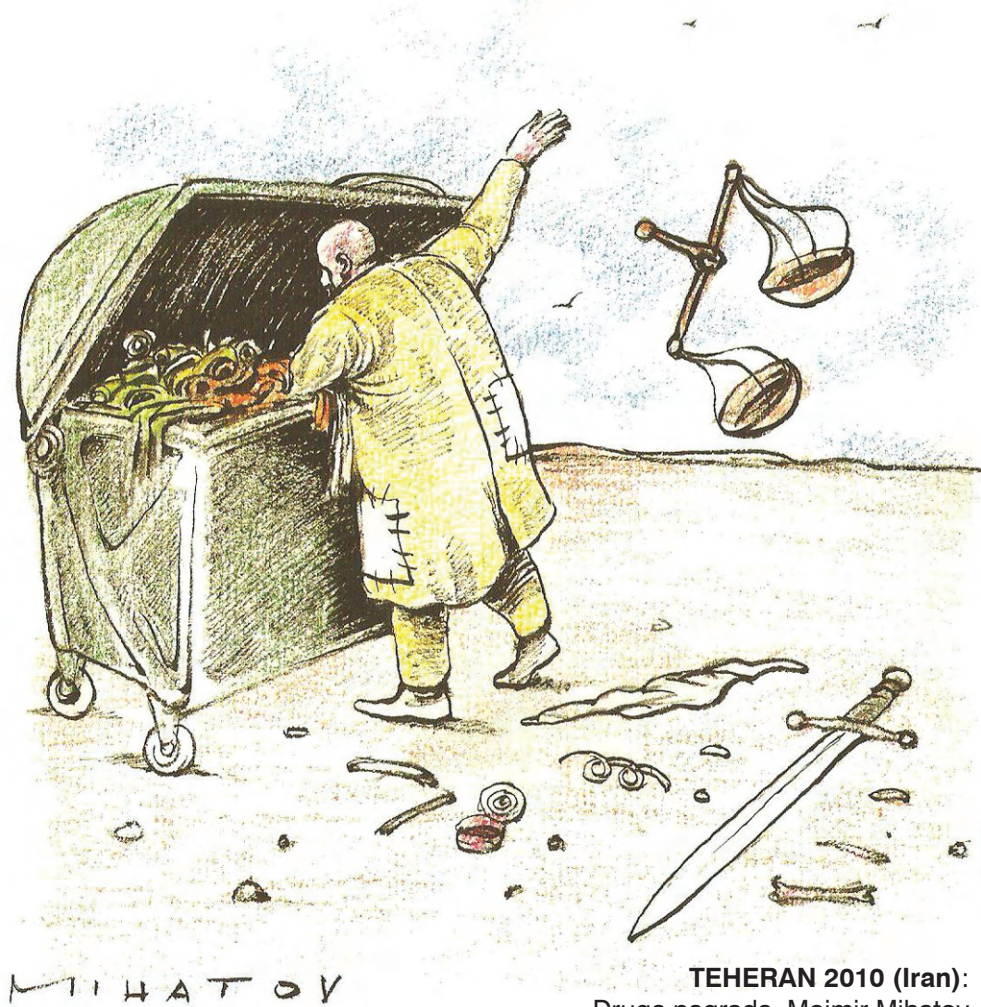
KRUŠEVAC 2010 (Srbija):
Treća nagrada Hule Hanušić
Tema: kriza

BERLIN 2010 (Njemačka):
Priznanje Žarko Luetić
Tema: plagijat

15. Međunarodna izložba karikature ZAGREB 2010:
Posebno priznanje, Ivan Haramija

TEHERAN 2010 (Iran):
Druga nagrada, Mojmir Mihatov